

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

18'inci Birleşim
13 Kasım 1990, Salı

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa:</u>
I. GELEN EVRAK	910-911
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Salih Coşar'ın "Atatürk Milli Heyecan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti" konulu gündem dışı konuşması	913-917
B. ONAYA SUNULANLAR	
1. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve plân Komitesi Başkanlığının, 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Önerisi ile Birleştirilmiş 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesine ilişkin Tezkeresi.	918
2. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Off-Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi.	919
C. BİLGİYE SUNULANLAR	
1. Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	921
2. Yurtdışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın İlkây Kâmil'e, Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'ın, vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	922/...

	<u>Sayfa:</u>
3. B. ğımsız Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Koteç'in yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	923
4. Ekonomi ve Maliye Bakanlığının Ekim 1990 Ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Ekim 1990 Devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarını Gösterir Mali Tablolara ilişkin Tezkeresi. (Ek. Sayfa No:1011 - 1026)	924
5. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ömer Demir'in, yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	1009

III. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

1. 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Önerisi ile (Y.Ö.No: 4/1/90) Birleştirilerek Görüşülen 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:32/1/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 925 - 958
2. Off-Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısı (Y.T.No:25/1/90) ve Maliye, Ekonomi, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 960 - 1009

I. GELEN EVRAK

YASA TASARILARI:

1. İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:34/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi:12.1.1990)(İdari ve Sosyal İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine).
2. Patlayıcı Maddeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:33/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.11.90) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine).
3. Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:35/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi:12.1.1990) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine) (Halkın Bilgisine).

SAYIŞTAY RAPORLARI:

4. 1981 Mali Yılı Kesin Hesapları Denetim Raporu ve Uygunluk Bildirimi (S.R.No:44/1/90) (İlgi:Y.T.No:4/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi:8/11/90) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine).
5. 1982 Mali Yılı Kesin Hesapları Denetim Raporu ve Uygunluk Bildirimi. (S.R.No:45/1/90) (İlgi:Y.T.No:5/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.11.90) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine).
6. 1983 Mali Yılı Kesin Hesapları Denetim Raporu ve Uygunluk Bildirimi. (S.R.No:46/1/90)(İlgi: Y.T.No:6/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi 8.11.90) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine).
7. 1984 Mali Yılı Kesin Hesapları Denetim Raporu ve Uygunluk Bildirimi (S.R.No:47/1/90) (İlgi: Y.T.No:7/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.11.90) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine).
8. 1985 Mali Yılı Kesin Hesapları Denetim Raporu ve Uygunluk Bildirimi (S.R.No:48/1/90) (İlgi: Y.T.No:9/1/90) (Başkanlığa geliş tarihi:8.11.90) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine).

RAPORLAR

9. Birleştirilmiş 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:32/1/90 ve Y.Ö.No:4/2/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Birleştirilmiş Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 9.11.1990).
10. Off-shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısı (Y.T.No:25/1/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa geliş Tarihi:9.11.1990)

TEZKERELER:

11. Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın İlkay Kâmil'e Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (153/90) (Başkanlığa geliş tarihi:6.11.90).
12. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Önerisi (Y.Ö.No:4/1/90) ile Birleştirilmiş 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No:32/1/90) üçüncü görüşmesine ilişkin Tezkeresi.(Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.1990)
13. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısının (Y.T.No:15/1/90) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.90)
14. Ekonomi ve Maliye Bakanlığının, Ekim 1990 ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Ekim 1990 Devresi Bütçe Uygulama sonuçlarını gösterir Mali Tablolara ilişkin Tezkeresi (165/90)(Başkanlığa geliş tarihi:12.11.90) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine)

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati : 10.20

BAŞKAN - Meclis Başkan Yardımcısı Dr. Vehbi Z. Serter
KÂTİP - Muharrem Söylemez.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisi,
2'nci Dönem, 1'inci Yasama Yılı'nın 18'inci Birleşimini açıyorum.
Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği
görüşmelere geçiyoruz. Gündemimizin birinci maddesi, Başkanlığın
Genel Kurula Sunuşlarıdır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Bir gündem dışı konuşma var. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa
Milletvekili Sayın Salih Coşar'ın "Atatürk-Milli Heyecan-Kuzey
Kıbrıs Türk Cumhuriyeti" konusunda konuşma istemi.

KÂTİP -

12 Kasım 1990

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Yapılacak ilk birleşimde, "Atatürk-Milli Heyecan-Kuzey
Kıbrıs Türk Cumhuriyeti" Konusunda gündem dışı konuşma yapmak
arzusundayım.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca gereğini saygılarımla
arzederim.

Salih Coşar
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; giderek sonsuzlaşan, yüreklerde her geçen gün daha da büyüyen ölümsüz Atamızın aramızdan ayrılışının 52'nci yıldönümünü idrak etmiş bulunuyoruz. Bir 10 Kasım'ı daha yas tutarak değil, Atatürk yaşamış olduğu için, var olduğu için, sevinerek, umutla ve kıvançla kutladık. 19 Mayıs 1919'da Samsun'da başlayan yolculuk, 9 Eylül 1922'de İzmir'de sonlandığı zaman, Mustafa Kemal ünlü askerlik tarihinde görülmemiş bir zaferin komutanıydı. O milleti ile birlikte Viyana'dan beri süren bozgunu Sakarya'da, Dumlupınar'da durdurmuş, milletin makûs kaderini yenmişti. O yine yıkılmış bir imparatorluktan Cumhuriyet kuran büyük bir devlet adamıdır. Ama onun en büyük özelliği ve niteliği devrimciliğidir. Atatürk Devrimi doğuya örnek olan, batıyı hayrette bırakan, köklü ve hızlı reformlarla gerçekleştirilen bir devrim olup 20'nci yüzyılın en büyük hareketidir.

Atatürk, topluma getirdiği büyük dönüşüm ve değişimlerde fevkâlade köktencidir. Radikaldır. Cumhuriyetin kurulması, hilafetin kaldırılması, laik düzene geçilmesi gibi bir çok girişimde Atatürk ara formül kullanmamıştır. Taviz hiç vermemiştir. Fevkâlade köktenci hareketlerde bulunmuştur. Bu özelliğe karşılık da gerekli her halde, her durumda Atatürk ölçülü ve dengeli olabilmiştir. Misak-ı Milli'nin çizdiği çerçeve buna güzel bir örnektir. Milli mücadeleyi belirsiz bir macera olma tehlikesinden kurtaran Atatürk'ün bu özellikleridir. Nerede duracağını bilmiştir, dış dengeleri çok iyi hesaplamış, dış ilişkileri çok iyi kurabilmiş ve sürdürebilmiştir. Bir yandan köktenci olmak, diğer yandan ölçülü ve dengeli olmak

ve bu evrimleri kişiliğinde bütünleştirebilmek, Atatürk'ün başarılarının belki de en önemli nedenidir. Atatürkçülük ideolojisinin temelinde tam bağımsızlık ilkesi vardır. Milli mücadele bu ilkeyi gerçekleştirmek için yapılmıştır. Milli mücadeleyi devam ettirebilen ve bunca Türk insanın canı pahasına kazanılan tam bağımsızlık, Kuvayı Milliye ruhunun ürünüdür. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de en güç koşullar altında, Türk Toplumunu direnebilmişse, yozlaşmamışsa, yolunu şaşırمامışsa bunun tek nedeni Atatürk İlke ve Devrimlerine olan bağlılığıdır. Kuvayı Milliye ruhunu hissetmesidir, duymasıdır, taşımasıdır. Atatürk Türkiye'sinde Türkiye'yi esas hedefe, yani muasır medeniyet seviyesine en güç koşullarda götüren ulusal kurtuluş kuşağıdır. Bu kuşak fedakardır. Millet ve vatan sevgisiyle doludur. Kuvayı Milliye ruhuyla hareket etmektedir. Korkusuzdur, inançlıdır. Bu kuşağın taşıdığı milli heyecan toplum için itici güç olmuştur. Atatürk gerçekçidir. Kurduğu Cumhuriyetin yaşamasının, kökleşmesinin öncelikle bir kadro sorunu olduğunu, bunun için Cumhuriyet ilkelerini özümsemiş, erdemli kadrolara ihtiyaç olduğunu görmüş ve bunların yetişmesi için her önlemi almıştır. Çağdaşlaşmada, kalkınmada, devrimci atılımlarda, önderliğin çok önemli bir yeri vardır. Öndersiz devrim yapılaşma düşünülemez. Ancak bu gibi eylemlerde önderin yanında siyasal örgüte ihtiyaç vardır.

Siyasal örgütte ise esas olan kadro sorunudur. Unutmayalım ki Atatürk akılcı ve güçlü bir siyasacıdır. Devrimin oluşumu ve uygulama sürecinde birlikte olduğu, birlikte hareket ettiği, dayandığı, danıştığı bir kadrosu vardır. Atatürk döneminde siyasal yaşamın ilerici ve istikrarlı olması kadronun ulusallığından, dinamizminden, kararlılığından, tutarlılığından ve yüksek niteliğinden kaynaklanıyordu.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Materyalist.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde güç koşullar altında zaman akıp gitmiştir sevgili milletvekilleri. Birçok konularda deneyimsizlik, bizlere pahalıya mal olmuştur. Ülkemizde bugün yeniden yapılanmaya ihtiyaç vardır. Ülkemizde çeşitli konularda dönüşümler ve değişimler yaparken, Atamızın köktenci özelliği bizlere örnek olmalıdır. İşlemlerimizde, hareketlerimizde, yapacağımız değişikliklerde ara formüllere itibar etmemelidir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nasihat verin bize?

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; görüşlerimizi söylüyoruz. Nasihat alabilin,...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ders alabilin.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ders alabilin, dalga da geçebilin, o da mümkün. Biz görevimizi yerine getiriyoruz. İnandığımızı yapıyoruz.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Atamızı yeniden andığımız bu günlerde, Atatürk ilke ve devrimlerini özümsemiş erdemli gençler yetiştirmenin önemini bir daha vurgularken, bilinçli kadrolarla insanımızın potansiyelini harekete geçirerek yeniden ülkemizi yapılandırmaya çalışmalıyız ve bunu hedef almalıyız. İnsanımızın müteşebbis kabiliyeti yüksektir. Potansiyelimiz vardır. Yeter ki itici gücü harekete geçirecek koşulları yaratalım. Milli mücadele zamanında olduğu gibi şimdi de toplumun en büyük itici gücü milli heyecandır. Heyecanın olmadığı yerde insanımızın potansiyelini kullanmak zordur. Potansiyel var hareket yok. Milli heyecan olan yerde insan kendisi ile bahse girer. Başkalarını geçebilme iradesini gösterir. Geri kalmanın mazareti olamaz sayın arkadaşlar. Bütçe görüşmelerinde gene bazı arkadaşlarımız bu kürsüye çıkacaklar ve bu kürsüden Rumdan üç defa dört defa geri kaldık. Niçin geri kaldık? Ambargolar vardır. Rum dış kaynaklardan yardım alır gibi mazeretler sıralayacağız. Geri kalmanın mazareti olmaz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne var öyleyse? Nedir?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kendi kendini yapılayacaksın, milli heyecanla potansiyelini harekete geçireceksin.

HUSEYİN CURCIOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hiçbir mazeret başarının yerini tutmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Unutmayalım ki ekonomi milli dinamizim yaratmaz. Buna karşılık milli dinamizim ve dayanışma ekonomik güç yaratır.

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Ekonomik paylaşım da milli dinamizmi yaratır.

SALİH COŞAR (Devamla) - İşte bu ekonomik gücü
yaratmak için milli dinamizmi , milli heyecanını
harekete geçirerek dayanışma içinde hareket etmek
durumundayız.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Ölürken
beraberiz de sağ kalınca gönüllerimiz ayrılırsa ne olacak?

SALİH COŞAR (Devamla) - Her yönde beraber olacağız.
İnsanımızda mevcut milli heyecan potansiyeli yeniden harekete
geçirilmelidir. İstatik halden silkinmeli ve dinamik hale
dönüştürülmelidir. Atatürk'ü yeniden tazimle, şükranla
andığımız bugünlerde her türlü kompleksten kurtularak inanç-
larımızı tazeleyerek övüneceğiz, çalışacağız ve güveneceğiz.
Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Coşar.

Şimdi okutulup onaya sunulacaklar bölümüne geçiyoruz.
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının
1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Önerisi ile birleştirilmiş
1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesine
ilişkin Tezkeresi.

KATİP -

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN
KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No: 32/1/90
Y.O.No: 4/1/90

9 Kasım 1990

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa
Önerisi ile Birleştirilmiş
1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa
Tasarısının üçüncü görüşmesi
hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısının üçüncü görüş-
mesinin, İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası
uyarınca Tasarının kısa adının okunması ile başlaması-
nın ve bütünüünün onaylanması ile son bulmasını önerir,
gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih COŞAR
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan
Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum efendim. Kabul Edenler?... Etmeyenler?... Çekimsen?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

3. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının Off-Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısının İvedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. Okuyun efendim.

KATİP -

Sayı: Y.T.NO:25/1/90

9 Kasım 1990

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Off-Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısının Genel Kurulda İvedilikle görüşülmesi hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tanınması; Uluslararası işlemlerin yapıldığı bir merkez haline gelmek ve Ekonomik Kalkınmada Güney Kıbrıs'a rekabet edebilecek olanaklara kavuşmak amaçlandığından İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca Tasarının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin Tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih Coşar
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve
Plân Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Usûl bakımından yerimden söyleyeyim. Gerekçe hiç de ivedilik için uygun bir gerekçe değil Sayın Başkan bu Yasa için. Onun için geçerli sayılmamasını ve Tüzüğün, İçtüzüğün maddelerinin uygulanmasını öneririm. Hiç uygun değil, böyle bir Yasada ivedilik olamaz.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ne kadar acele ederseniz, o kadar...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - En azından Bakanlar Kurulunun Maliyenin izin vermesi bilmem ne vardır, bir günde geçirecek de ondan sonra verecek, veremezsin.

BAŞKAN - Evet efendim. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Neyi kabul ediyoruz Sayın Başkan?

BAŞKAN - Biraz evvel okuduğumuz şeyi. Evet onu değil, Onu şey etmedim, daha evvel yaptık efendim. Etmeyenler?.... Oyçokluğu ile geçmiştir Sayın Vehbi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hayır, yarın sabah kurulmazsa...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Gerekcesi uygun değildir, İçtüzüğe aykırıdır.

BAŞKAN - Daha evvel yaptık. Evet Sayın Vehbi.

Sayın arkadaşlar; şimdi okutulup bilgiye sunulacaklar bölümüne geçiyoruz.

4. Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın yurt dışı izin istemidir. Okuyunuz.

KATİP -

-921-

6.11.1990

K.K.T.C Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Ozel işlerimden dolayı 7.11.1990 - 14.11.1990 tarihleri arasında yurt dışında bulunacağımdan izinli sayılmamı saygı ile arz ederim.

Kenan Akın
Mağusa Milletvekili

922/...

BAŞKAN - Verilmiştir.

5. Yurtdışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın İlkay Kamil'e, Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

KATİP -

Sayı:191/90

2 Kasım 1990

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 2.11.1990 gün ve BB/141/76/3 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

2 Kasım, 1990 tarihinde yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın İlkay Kamil'e, Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Hakkı Atun
KKTC Cumhurbaşkanı Vekili

- 923 -

BAŞKAN - 6. Bağımsız Gazi Mağusa Milletvekili
Sayın İsmet Kotak'ın yurt dışı izin istemidir.

KATİP -

10.11.1990

K.K.T.C Meclisi Başkanlığına,

Ankara'da bulunan kızkardeşimin ciddi bir ameliyat
geçirdiği haberi ile acele olarak Amerika'ya gitmem
gerekti.

Gereği için saygılarımla arz ederim.

İsmet Kotak
Gazi Mağusa Milletvekili

924/...

BAŞKAN - Evet yedinci Ekonomi ve Maliye Bakanlığının Ekim 1990 Ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Ekim 1990 Bütçe Uygulama Sonuçlarını Gösterir Mali Tablolara ilişkin Tezkeresi.

KATİP -

K.K.T.C Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Ekim 1990 ayı Bütçe gelirleri ve Ocak-Ekim 1990 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin tablolar detaylı şekilde ilişikte sunulmuştur. Saygı ile arz olunur.

Nazif Borman
Ekonomi ve Maliye Bakanı

BAŞKAN - Evet. Sayın milletvekilleri; gündemimizin birinci maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi ikinci kısma özel gündemde yer alacak işlere geçiyoruz. Bu kısımda Birleştirilmiş 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

III. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

Sayın Komite Başkanı, Raporunuzu okur musunuz efendim lütfen?

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI
SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN
KOMİTESİNİN 1990 MALİ YILI EK BÜTÇE YASA ÖNERİSİ İLE
(Y.O.No:4/1/90) BİRLEŞTİRİLEREK GÖRÜŞÜLEN 1990 MALİ
YILI EK BÜTÇE YASA TASARISINA (Y.T.No:32/1/90)
İLİŞKİN RAPORDUR.

Komitemiz, 8 Kasım 1990 tarihinde yapmış olduğu toplantıda 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Önerisi ile 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısını birleştirerek görüşmüş ve ekte sunulan gerekçeler ile Maliye Bakanının görüşleri ışığında değerlendirmiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz Tasarının 1'inci maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz Tasarının 2'nci maddesinin birleştirilmiş şekliyle biçimsel düzenlemeye tabi tutmuş ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz Tasarının "Ek Ödenek Karşılığı Artış" yan başlığı altındaki 3'üncü maddesini 2'nci maddede getirilen ek ödenek tahsislerine uygun olarak düzenlenmiş ve maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz Tasarının 4'üncü maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

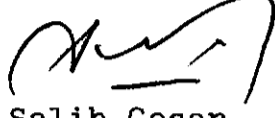
Komitemiz Tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite Üyelerinden Sayın Ergün Vehbi Tasarıya red oyu kullanırken Meclis'in sunmuş olduğu öneriye olumlu baktığını ancak tasarıyla birleştirilerek görüşüldüğünden dolayı tümüne red oyu kullandığını açıklamıştır.

9 Kasım 1990

926/...

Komitemiz, Tasarının Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

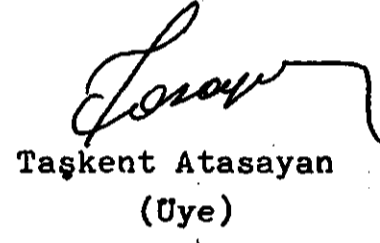

Salih Coşar
(Başkan)

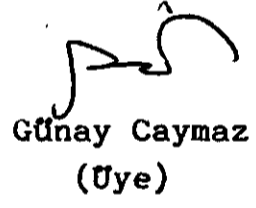

Aytan Beşerler
(Başkan Vekili)

Kenan Akın
(Üye)
(İzinli)

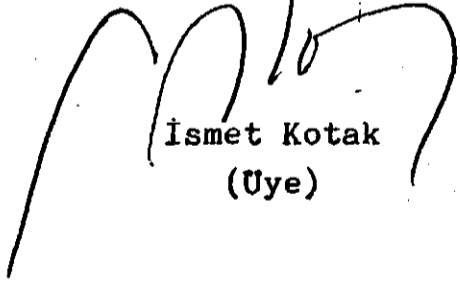

Taşkent Atasayan
(Üye)

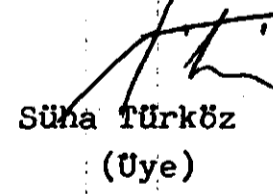

Günay Caymaz
(Üye)

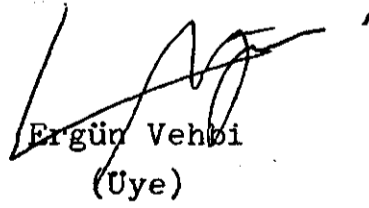
Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)
(Toplantıya Katılmadı)

İsmet Kotak
(Üye)

Süha Türköz
(Üye)

Ergün Vehbi
(Üye)

GEREKÇE

GENEL GEREKÇE

1974 yılı Kasım ayında kurulan Kıbrıs Türk Turizm İşletmeleri Ltd. Şti'nin o tarihten bu yana çalıştırdığı oteller içerisinde en çok yatak kapasitesine sahip olan ve ülke turizmimizde sembol haline gelen Salamis Bay Otel'in mülkiyeti 28.11.1989 tarihinde Yüksek Mahkeme kararıyla Leonard Fairclough (Hotels) Ltd'e verilmişti. Yüksek Mahkeme ayrıca, otelin 28.2.1990 tarihine kadar tahliye edilmesini de karara bağlamıştı.

Bu kararın Kıbrıs Türk Halkı arasında, özellikle Salamis Bay müstahdemleri ve K.K.T.İ çalışanları arasında geleceğe yönelik endişelere neden olduğu da yine yapılan gösteriler ve diğer tepkilerle ortaya konmuştur. K.T.T.İ'nin en büyük yatak kapasitesine sahip Salamis Bay Otel Kompleksinin K.T.T.İ'nin elinden çıkması halinde uğranılacak yatak kaybının yaklaşık %80 olacağı ve mevcut kapasitenin sadece %20 bölümü ile K.T.T.İ'nin yaşamını sürdürebilmesinin de olanaksızlaşacağı bir gerçektir.

Salamis Bay Otel'in de elden çıkarılması halinde ekonomide yaratacağı olumsuz etkiler de dikkate alınarak satın alınmasında büyük fayda mülâhaza edilmektedir. Bu nedenle Salamis Bay Otel'in satın alınmasında gerekli finansmanın temini için Ek Bütçeye zaruret hasıl olmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 : Kısa İsim olarak Tasarı'nın ismini düzenlemektedir.

Madde 2 : 1990 Mali Yılı Bütçesi Program 05-21-2-75/14 "Salamis Bay Otel'in Satın Alınması Projesi" kalemine gereken 34.000.000.000.-TL ödenek teminini amaçlamaktadır.

Madde 3 : Söz konusu 34.000.000.000.-TL'lik ödenek ile ilgili finansmanı düzenlemektedir.

Madde 4 : Yasa'nın yürürlüğe girişini düzenlemektedir.

K.K.T.C.Başbakanı
Dışişleri ve Savunma Bakanı
İçişleri,Köyişleri ve Çevre Bakanı
Ekonomi ve Maliye Bakanı
Milli Eğitim ve Kültür Bakanı
Ulaştırma,Bayındırlık ve Turizm Bakanı
Tarım ve Orman Bakanı
Çalışma ve Sağlık Bakanı
Ticaret ve Sanayi Bakanı
İskân Bakanı
Gençlik ve Spor Bakanı

GENEL GEREKÇE:

1 Ocak 1990 tarihinde yürürlüğe giren 1990 Mali Yılı Bütçesinde KKTC Cumhuriyet Meclisi Meclis Dairesi için öngörülen ödenekler, ülkemiz genelinde seyreden yüksek enflasyon ve Kıbrıs Sorununun ulaştığı kritik aşamada siyasi trafiğin yoğunlaşması nedeniyle yetersiz kalmış ve bu nedenle 1990 Mali Yılı sonuna kadar gerekli ve zorunlu olan harcamaların yapılabilmesine olanak sağlamak amacıyla 281,000,000 - TL'lik ek bir ödeneye gereksinim duyulmuştur.

Oneri bu gereksinimin karşılanması amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ:

BİRİNCİ MADDE:

Cumhuriyet Meclisi içtüzüğünde öngörülen ilkeler uyarınca Onerinin birinci maddesi kısa isme ayrılmış ve Onerinin kısa ismi 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası olarak düzenlenmiştir.

İKİNCİ MADDE:

- (1) Eşel Mobil sisteminin uygulanması nedeniyle personel maaşlarının yükselmesi ve Meclis Genel Kurulu ile Komitelerinin yoğun bir şekilde çalışmaları nedeniyle yetersiz kalan ve 50,000,000 -₺ olarak öngörülen fazla mesai ücretleri kalemi 27,000,000 - ₺ artırılmıştır.
- (2) Haklı davamızın yurt dışında tanıtılması amacıyla Meclisin üzerine düşen görevi en iyi bir şekilde yerine getirmek için dış temasları artırılmış ve bu nedenle 150,000,000 - ₺ olarak öngörülen Yurt Dışı Görev Yollukları Kalemi 50,000,000- ₺ yükseltilmiştir.
- (3) Yine Kıbrıs Sorununun gerçek yönlerinin anlatılması amacıyla ülkemize birçok yabancı davet edilmiş ve bu nedenle 90,000,000 - ₺ olarak öngörülen Davetli Zevatin Yolluk ve Ağırlama Giderleri Kalemi 70,000,000 ₺ artırılmıştır.
- (4) 1 Ocak 1990 tarihinden sonra büyük oraplarda arttırılan posta ücretleri ile telefon-telgraf ücretleri nedeniyle 18,000,000 - ₺ olarak öngörülen posta-telefon-telgraf kalemi yetersiz kaldığından 20,000,000 ₺ yükseltilmiştir.

(5) Diğer hizmet ve malzeme fiyatları da enflasyona paralel olarak artmış ve bu nedenle yetersiz kalan:

- (A) 16,000,000 - ₺ öngörülen Diğer Hizmet Alımları kalemi 4,000,000 - ₺;
- (B) 45,000,000 - ₺ öngörülen Kırtasiye-Matbaa-Neşriyat-Abonman kalemi 15,000,000 - ₺;
- (C) 20,000,000 - ₺ öngörülen Aydınlatma-Isıtma-Su kalemi 6,000,000 - ₺;
- (Ç) 25,000,000 - ₺ öngörülen Diğer Tüketim Malları ve Malzeme Alımları Kalemi 14,000,000 - ₺;
- (D) 65,000,000 - ₺ öngörülen Döşeme - Demirbaş kalemi 5,000,000 - ₺;
- (E) 30,000,000 - ₺ öngörülen Temsil-Ağırlama kalemi 50,000,000 - ₺; ve
- (F) 15,000,000 - ₺ öngörülen Meclis Kafeteryası Döner Sermayesine Katkı kalemi 20,000,000 - ₺ artırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ MADDE:

Gider Cetvelinde yapılan 281,000,000 - ₺'lik artışa uygun olarak Bütçenin Gelir Cetveli de bu maddeyle yeniden düzenlenmiş ve 93,224, 490,000 - ₺ olan Borçlanmalar kalemi 281,000,000 - ₺ artırılarak 93,505,490,000 - ₺'na yükseltilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE:

Bu madde Onerinin yürürlüğe gireceği tarihi belirlemekte ve Esas Yasanın yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1990 tarihinden itibaren hüküm ifade edeceği öngörülmektedir.

- 932 - 933 -

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı.

Sayın milletvekilleri; Dış Türkler Sempozyumunun açılış törenine katılma olanağını size vermek üzere oturumu kaldığı yerden devam etmek üzere 14.30'a erteliyorum.Buyurun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kaça?

BAŞKAN - 14.30 .. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:10.45

934/...

İKİNCİ OTURUM
Açılış Saati:14.45

BAŞKAN - Buyurun Sayın Milletvekilleri; sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Meclisinin II'nci Dönem, I'inci Yasama Yılı'nın 18'inci Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Toplantı yeter sayısı vardır. Sayın Komite Başkanı raporunu sunmuştu. Raporla ilgili söz isteyen var mıdır?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Vardır.

BAŞKAN - Başka arkadaşlar, söz isteyen var mı? Buyurun Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her sene olduğu gibi, geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da yine sene sonuna doğru Ulusal Birlik Partisi Hükümetinin yüklü olağandışı, olağanüstü ek bütçeleri karşımızda. Tabii Meclisle ilişkili...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biri de Meclisindir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Biri de Meclisindir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii biri Meclisim. Meclisle ilişkili olanında bir kısmına, en azından felsefesine itirazımız var da, bu Meclisten gelen ek bütçe ile birleştirilmiş olan Salamis Bay'ın kamu, satın alınması ile ilgili ek bütçeye kökten karşı olduğumuzu ta başından vurgulamak isterim. Şimdi prensip olarak bütçe çalışmaları sürerken sürekli komite üyeleri, Hükümeti ikâz eder. Yıllardır bu böyle devam eder. Deriz ki bu fasıllarda eğer harcamalar, ayrılan tahsisler yetmeyecekse bunları el birliği ile yükseltelim, ona göre kaynaklarımızı daha vakit varken ayarlayalım, gelecekte gereksiz yere ek bütçelerle ne Meclisi meşgul ettirelim ne de milletvekillerini. Hayır der bunlar tamamdır. Biz iyi hesapladık, çok iyi hesapladık, enflasyon oranlarını da çok iyi hesapladık, ona göre tahsisler koyduk, onun için artış gerekmez. Aynı şeyi bugün...

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu beklenmeyen giderlerdir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hangisi Sayın Erbilen?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E, onun için ayrı kalem.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E o zaman bize de beklenmeyecek biçimde gelmiş oluyor. 34 milyar beklenmeyen gider dünyanın neresinde görüldü?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İsmi ile mütenasip. Yani beklemeden geliyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şimdi Meclis Bütçesine ek tahsis konması istemimiz büyük oranda dün komisyonda reddedildi. Tabii ki eminim önümüzdeki yıl 91 yılı, 91 bütçesini sürdürürken yine Meclis bütçesinden ek bütçe karşımıza gelecek ve konuşacağız. Halbuki hiç lüzum yok, gerek yok

iş gün gibi ortada. Hangi konuda gelecek? Bu sefer bina konusunda gelecek. Meclis binasına kavuşturulması şart. Meclisi ek binasına kavuşturacaksak, binayı genişleteceksek bana göre tahsislerini koymak yine şart. Ancak nedense hükümet, Meclisin binasına iş gelip dayanınca büyük bir cimrilikle, büyük bir kısıntıya gidiyor ve sadece beş yüz milyonluk bir artışa razı olabiliyor. Bu da başlamış olan inşaat için yetmeyeceğinden dolayı, inşaatı da yarım bırakamayacağımızdan dolayı, Meclis inşaatını yarım bıraktık diye halkın diline düşmek istemeyeceğimizden dolayı, gelecek Hazirana doğru, zannederim işte biraz matematik hesabı yaparsak, gelecek Hazirana doğru herhalde Meclis kapanmadan önce yine Meclisin bina inşaatı için ek bütçeyi getirmek zorunda kalacağız. Halbuki bu yıldan bu konabilirdi. Hangi fasıllardan konacak? Bütçe çalışmaları ilerledikçe hangi fasıllardan kısıntı yapılabileceğini de birlikte göreceğiz ve vardır, kesinlikle vardır. Gereksiz yere şişirilmiş çok kalemler vardır bütçede, istenirse onlardan kısıntı yapabilir, başka gerekli yerlere tahsisler yapabilir. Hatta ve hatta yalnız yakınen kaynağı da daha şimdiden Meclis tarafından bulunabilir. Bunlar yapılmadığı için harcamalar yapılıyor, sonra istim arkadan gelsin diye ek bütçe geliyor. Şimdi Meclisin ikiye ayırıyor konuyu ve önce Meclisin getirdiği ek bütçe ile ilgili konuşuyorum. Meclis getirdiği ek bütçede istenen paraların çoğu harcanmış durumda. Yani önce harcıyoruz, arkadan geliyor istim parasını istiyoruz.

DR. MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Tabii harcayacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii. Ancak usulstüz harcan-
dığında herhalde Sayın eski bakan Mustafa Erbilin de kabul
edecektir. Yetki olmadığı zaman harcama yetkisini
sayın bakanlara veya diğer ~~ta amirlerine~~ kim verir ki? Yoktur,
öyle bir yetki yoktur. Ancak bunu gelenek haline getirdiniz.
Doğru dürüst bütçe yapılmadığı için, istikrarlı bütçe
yapılmadığı için, enflasyon oranları sağlıklı hesaplanıp

gelir kaynakları ona göre değerlendirilmediği için önce harcamalar yapılıyor, yetkisiz biçimde harcamalar yapılıyor, arkadan da o yetkisiz harcamaları kapsayacak biçimde ek bütçeler getiriyor. Yani şimdi sizin milletvekilleri olarak parmak kaldırıp onaylayacağınız konuda, terfi zaten yapılmıştır ? Ödemeler zaten çoğunlukta, büyük oranda yapılmış bulunmaktadır. Sizin yapacağınız, Meclisin bugün yapacağı formaliteden öteye birşey değildir. Ama yine de gene iyi niyetimi göstermek açısından, usulsüz bir biçimde harcanmış olsada, Meclis kalemlerine baktığımız zaman hepsinin, getirilen ek bütçenin hepsinin karşılığında bir açılmış fasıllı vardır. Daha önceden bunlar bütçeye girmiş, tahsisler gelmiş, yetmemiş, yetmediği için de ek bütçe getirilmiş. Bu bakımdan ben komite aşamasında da söyledim, yani uygulamaları zora sokmama bakımından Meclisin getirdiği ek bütçe olur vermek mümkündür. Ancak arkadan yeni bir ek bütçe geldi ve o ek bütçede hiç de küçümsenecek bir miktar değil, tamı tamına otuz dört milyar kırk liralık bir ek bütçedir. Peki bu ne içindir? Salamis Bay Otelinin satın alınması için bir ek bütçedir. Satın alınan, dikkatinizi çekmek isterim, satın alınan Salamis Bay ödemesinin karşılanması için ek bütçe getirdik demiyorum hükümet. Satın alınabilmesi için gerekçede de öyle deniyor. Oysa herkes de bilir ki Salamis Bay, siz bu yetkiyi verseniz de, vermeseniz de satın alınmış bulunmaktadır. Tapuları da devletin üzerine çevrilmiş, hatta Sayın Başbakan tarafından tapular gazetecilere sallanmıştır, ellerinde göstermiştir.

Peki 34 milyarı, ödenmiş olan 34 milyarı nasıl harcayacaksınız? Efendim?..

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)- Dil temizliğine dikkat et.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ya, Türkçe dışı birşey söylediğimi sanmıyorum ben. Yani her sallama lâfı da kötü manaya çekilmez zannederim ben. Kâğıtların sallandığı... Efendim dil temizliğine gerçekten riayet etmek lâzım şeyde. Eskiden daha rahat konuşuyordunuz, daha rahat lâf atıyordunuz, şimdi hanımlar da var Meclisimizde, gerçi geçmişte de hanımlar vardı ama ona dikkat etmiyordunuz. Efendim?

(Anlaşılmayan sözler söylenir.)

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ben birşey söylemiyorum. Arkadaşlar bana lâf attı, onun için.

Şimdi Salamis Bay Oteli için getirilen ek bütçe kesinlikle yasalara aykırı olarak harcanmış, yetki aşımı bulunan bir konuyu size onaylatmak içindir ve sizi de hükümet eğer müsbet oy kullanırsanız suçuna, işlediği suça ortak etmiş olacaktır. Bütçede tahsisi dahi olmayan bir konuda ek bütçe sonradan gelmek koşuluyla harcama kimin yetkisindedir? Sayıştay en küçük bir usulsüz harcamanın peşine düşüyor da bu konuda nedense basından gelen istemlere, bizden gelen çağrılara rağmen ses vermemiş bulunuyor. Niye, soruyorum? Sayıştay bir memur bir seyahate gittiği zaman aldığı avansı, avansın bakiyesini ödemekte bir-iki ay gecikirse hemen onun hakkında usulsüz, devlet parasını yolsuz kullanma zabıtları tutmakta ve çoğu zaman da bunları Meclise yollamaktadırlar. Oysa hükümet 34 milyarlık bir usulsüz yasa tanımaz biçimde, usulsüz bir tasarrufta bulunmuştur ve ödemeyi de yapmıştır. Hangi hakla, hangi yetkiye dayanarak?

Mazur gösterilecek hiçbir yanı yoktur. Kitabına uydurulacak, usulüne uydurulacak hiçbir yanı yoktur. Yapılan ödeme kesinlikle usulsüz, kanunlara, bütçe kanununa ve yürürlükte olan diğer yasalara da aykırıdır. Şimdi bunu halkın gözünde olayı yumuşatmak amacıyla da Meclisin getirdiği ek bütçeyle birleştirme kurnazlığı yapılarak önümüze getirildi. Komitede bu iki yasa tasarısı, Ek Bütçe Yasa Tasarısı birleştirilerek geldi. Usulsüz değildir. Kesinlikle böyle usuller vardır, yapılıyor. Ancak böyle bu türden bir uygulamayla Meclisin getirdiği ek bütçeyi birleştirmek yanlıştır, bana göre kurnazlıktır, şerhimi koydum, itirazımı da daha o aşamadan yaptım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yarın Meclis binasını da alabiliriz aynı şekilde o da gündeme gelebilir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Evet Meclis binasıyla ilgili de davalar oldu. Aynı avukatın, Salamis'i pazarlayan pek sayın avukatımızın Meclis binasıyla da ilişkili olarak birtakım girişimleri olduğunu geçmişte duyduk ve naçizane bendeniz de, Sayın Ergün Vehbi de bu konuyu duyduğu andan itibaren Ekonomi, Maliye, Bütçe, Plân Komisyonunda öneri getirdim ve dedim ki ganimet, ikide birde bizi mahkemelere sürükleyecek biçimde sigara fabrikası üzerinde Meclis tutmaktan vazgeçelim, fon koyalım, para koyalım başlayalım ve toplumumuza, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yakışacak bir Meclis binasına sahip olalım dedik, ancak bu söylediklerimiz mikes bulmadı, yankı bulmadı. İlle ki işte ek binalar da alınacak ve

büyütülecek. Evet büyütüldüğü zaman da yine Meclisimiz bina olarak ferahlayabilir, yalnız Sayın Adaoğlu'nun söylediği gibi o tehlikelerden de azade olmayacak. O konuda da hükümetin iş sıkışmadan bir gece sabaha yakın Sayın Menteş Aziz'in elinde bir teklifle Bakanlar Kuruluna gelinmeden önce olayı gündeme getirmesini de teklif ediyoruz ve gerçekten de olumlu olacaktır.

Şimdi bu olaydaki yanlışlıkları, sakatlıkları, usulsüzlükleri vurgulamak istiyorum. ~~B.B.~~ Bakanlar Kurulu kesinlikle bütçede tahsisatı olmayan bir konuda yetkisiz bir biçimde ödeme yapmıştır.

İki, Sayıştay bu konuda kamuoyuna açıklama yapmakla yükümlüdür. Sayıştayı bu konuda göreve çağırıyorum.

Şimdi üçüncüsü, Bakanlar Kurulunda yapılmış olan pazarlıktır. Bakanlar Kurulu bunca yıldır Salmis Bay Otelinin sahibinin Fairclough diye bir firma olduğunu bilmektedir. Tapuda böyle yazılıydı. Ancak iş mahkemeleşti. Mahkemeden sonra da Bakanlar Kurulu oturup el koyma kararı aldı. El koyma kararı yürürlükteyken, devam ederken, üç seneliğine el koydu. Daha bir senesi tamamlanmadan önce Polly-Peck'te meydana gelen ödeme güçlüğü nedeniyle kendi aldığı kararı ortadan kaldıracak biçimde bu kez pazarlığa girişerek Salmis Bay'ı satın aldı ve buraya da bizleri de ve bütün halkı da, hatta Salmis'teki çalışanları da aldatacak biçimde de Bakanlar Kurulunun yetkilileri ekte genel gerekçe ilâve etti. Ne diyor bu genel gerekçede? Yüksek Mahkeme ayrıca Otelin 20.2.1990 tarihine kadar tahliye edilmesini de karara bağlamıştı. Bu karara Kıbrıs Türk Halkı arasında ve özellikle Salmis Bay Otel müstahdemleriyle bu turizm işletmeleri çalışanları arasında geleceğe yönelik endişelere neden olduğu da yine yapılan gösteriler ve diğer tepkilerle ortaya konmuştur. Yani buraya Meclise yolladığı belgede Hükümet Salmis Bay'ı satın almasına gerekçe olarak Polly-Peck'in dara düşmesi, onun aracılığıyla da Fairclough aracılığıyla da Salmis Bay'ın devlete satılması olayını göstermiyor, açık açık ne biçimde bizimle ve itiraz edenlerle açık, dürüstçe tartışacak yolu göstermiyor da bize genel gerekçe olarak Meclisin işte ordaki çalışanlar müzdarip olmasın, sokağa atılmasın diye ben bu Oteli satın aldım diye yazıyor. Halbuki bir kararı var, kendisi söyledi, yayınladı. Kim Bakanlar Kurulunun el koyma kararına rağmen o işçileri sokağa atacaktı onu bilmek mümkün değildir. Hem el koydum diyorsun, hem üç sene ben idare edeceğim beni mahkeme kararı bağlamaz diyorsun. Ya o kararda yetkin yoktu, onu yaparken hakkın yoktu ya da şimdi buna kılıf olarak yaptığın usulsüzlüğe ve yolsuzluğa gerekçe olarak getirirken yanlış yapmaktasın, gizlemektesin.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz üç sene sonraki çözümü şimdi yaptık.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yarın daha mücahit puanlarına karşılık mücahitleri ortak yapacağız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yeni yeni geri verilirken devlete satılmak istenecek olan yeni yeni otellere herhalde mücahit puanlarını bu kez ortak edeceğiz. Bu genel gerekçe de son derece yanlış, tutarsız, maksatlı bir gerekçedir. Hiçbir zaman kamulaştırma, devletleştirme, satın alma bu gerekçeyle yapılmadı. Yapılma nedeni ortadadır. Bellidir. Çıkarsınız, tartışırsınız karşı olanlar olur, siz bunu savunursunuz, savunmakla yükümlüsünüz. Nedir gerekçe? Polly Peck şirketi dara düşmüştür. Polly Peck daha önce Fair-clought'tan, bu şirket bu Salamis Bay Otelini satın almış. Alıp almadığı da belli değildir, ya o konuya da değineceğim. Almış, dara düştüğü zaman da, finansman ihtiyacı duyduğu için size ucuza bu oteli kapatmak teklifinde bulunmuş. Böyleyse çıkarsınız bunu savunursunuz, Meclisi toplarsınız, bütçe getirirsiniz, geçirirsiniz, sonra gider satın alır, ödemesini de usulüyle dairesinde yaparsınız. Ama bunu savuna-cağınıza işçileri bahane ederek işte sokakta kalmasınlar diye kendi alınmış olan kararlarınızla da çelişkiye düşecek şekilde genel gerekçe getiriyorsunuz. Yanlışlık devam ediyor. Nerde? Bir defa pazarlık yaptığınız kişinin gerçekten o tesisin, o müessesenin, o İngiltere'de merkezi bulunan müessesenin gerçek temsilcisi olduğunu nerden biliyorsunuz? Ben yetki belgelerini istedim, Komisyonunda bunlara dair bir şey getirilmedi bize gösterilmedi. Komisyona getirilen bilgiler yalnızca Bakanlar Kurulunun aldığı karar, doğaldır, o kararı zaten eleştiriyorum ben.

Bir de bizim Tapu Dairesinden yine devletin, hükümetin aldığı 13 adet, 14 adet tapu örneği. Bunlar getirildi. Peki size bu oteli sattığını söyleyen firma, Bakanlar Kuruluna resmi bir öneride bulundu mu? Ben böyle bir otelim vardır ve bu oteli size şu şu koşullarda satmak istiyorum dedi mi? Böyle bir teklif ortada yok. Peki bu iki kişinin bakkaldan tereyağı almasıyla ilişkili bir alışveriş değil ki. Devlettir...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Tapuya imza verdi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tapuya imza vermesi yetmez. O şirketten hiçbir şey gelmemiştir Bakanlar Kuruluna. Sadece aracı avukat geldi, ben o şirket adına bu malı satmaya yetkiliyim dedi. Gelen bu. Başka hiçbir şey yok. Peki bu yanlışsa, gecenin bir saatinde size getirilen bu yetki belgesi eğer sahteyse bir, -diyelim ki sahte değil- sizin verdiğiniz bu para kaynayabilir. Diyelim ki sahte değil, peki o Fairclough'un bu oteli size sattığına dair elinizde bir belge var mı? O da yok.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla)- Tapu kaydı var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tapu kaydı yetmez. Tapu sizin elinizde. Avukat Menteş beyin bir talimatıyla tapu koçanları sizin üstünüze çevirdi. Fairclough İngiltere'de, Fairclough firması İngiltere'de public company'dir. Bu public company'nin binlerce ortağı vardır ve borsada hisse senetleri de vardır ve bu Fairclough şirketinin de bir yönetim kurulu vardır. 34 milyar ödeyeceğiniz bir kişiden yönetim kurulunun kararını istemediniz mi? Nerde Fairclough şirketinin yönetim kurulunun oturup da aldığı karar? Eğer yönetim kurulunun kararı yoksa

yarın obür gün bu public company'nin yönetim kurulunun bazı üyeleri bu satışa itiraz ederse ne yapacaksınız? Nasıl kanıtlayacaksınız filanca avukat geldi de ben tam yetkiliyim dedi de Fairclough'un yönetim kurulunda böyle bir karar vardır dedi de onun için bu oteli satın aldık mı diyeceksiniz? Kim dinler sizi? 34 milyarı öderken, gerçekten o şirketin yönetim kurulundan imzalı ben bu oteli size şu fiyatla satmak istiyorum, sonra da yaptığımız pazarlıkta ben şirket olarak yönetim kurulunun imzalarıyla en azından murahhas üyelerinin imzalarıyla ki yetkili olurlar, size bir kâğıt verilmez mi, dosyanıza girecek. Bunların hiçbirisi yok.

Değerli arkadaşlar; eğer devletsek, devlet gibi davranacağız. Devletin davranış biçimi, yolu yöntemi bellidir. Kurallar vardır. İki tüccar arasında, ya da koyun satarken celeple satıcı arasında el sıkışarak devlet pazarlık yapamaz ve pazarlık bitiremez. Birtakım belgelerin; sağlamcı belgelerin elinde olması, dosyaya girmiş olması gerekir. Bu sıkıntıların ilerde karşımıza, toplumun karşısına gelmeyeceğini nasıl garanti ediyorsunuz? Yapılan hatalar yazık ki bir zincirleme hata silsilesi oluşturmaktadır. İtiraz ettiğimiz zaman Sayın Dışişleri Bakanı çıktı bize efendim, biz Asil beyden bu oteli aldık. Belki tam bu kelimelerle söylemedi ama bu anlamda bana cevap verdi, yanıt verdi. Aldım. Eğer kurtulacaksa, Asil bey bu parayla kurtulacaksa varsın kurtulsun. Biz buna ancak seviniriz dedi. Yani oteli Asil beyden aldığını Sayın Bakanlar Kurulu üyesi burda söyledi. Biz bunu ısrarla söylüyoruz dün, komitede bu

inkâr ediliyor. Hayır efendim yok. Asil beyle bizim alâkamız yok efendim, yok. Daha önce Asil beyden alındığı söyleniyor, şimdi Komite'de hayır biz ordan almadık, biz Fairclough'tan aldık.

Devlet ciddiyetiyle, devlet kararlılığıyla bağdaşmayan yöntemler bunlar. Hiçbir şey gizli kalmaz. Gizli kalmaması gerekir. Eğer sağlıklı işlemler yapmak istiyorsak, eğer gerçekten süratle devlet olduğumuzu dünyaya da kanıtlamak istiyorsak, o zaman bu ters, çelişkilerle hareket etmek bize yakışmaz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Felâket tellallığı da yapmayın dedi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet o da var tabii felaket tellallığı yaptığımız söylendi. Ancak arkadan da işler çorap söküğü gibi ne yazık ki bizim söylediğimiz şekilde gelmeye başladı. Yüzlerce işçiler kapı önüne konmaya başlandı. Narenciye üreticilerinden sesler gelmeye başlandı. Narenciye üreticileri mahkemeye müracaat ederek kayyumların defterleri incelemesini önleyecek kararlar çıkarmaya başladı. Yani bizim işaretini verdiğimiz olaylar arkadan bir bir sükun etti. Bazı bankaların da şu anda kendi çekleriyle ödeme yapmadığı da artık bir gerçektir. Herkes, herkes biliyor ve biz bunları spekülasyon olmasın diye, birtakım bankalar gerçekten rahatsızlık duymasınlar, daha büyük rahatsızlığa girmesinler diye söylemiyoruz, açıklamıyoruz ama biliyoruz. Herkes de biliyor. Bütün esnaf da biliyor ama bunları söylediğimiz zaman da Sayın Bakan çıkacak da bize felâket tellallığı yapıyorsunuz diyecek. Felâket tellallığı yapmaya gerek yok. Çünkü halk zaten felâketi yaşamaya başlamış. Atılan işçiler hakkında şimdi Salamis Bay Oteli hakkında tasarruflarda bulunuyor Bakanlar Kurulu. Soruyorum Bakanlar Kuruluna sizin görevinizdir, birinci görevinizdir, bir sermayedar için birtakım girişimler yaparken, o sermayedarın geçmişte iyi döneminde istihdam ettiği ama şimdi sıkıntıya düştüğü zaman kapı önüne koyduğu, sokağa attığı, haklarını vermediği işçiler hakkında, emekçiler, çalışanlar hakkında ne yapıyorsunuz? Felâket tellallığı mı bu gerçekleri haykırmak, yoksa onların burdan söyleyemediklerini bu kürsüden bizim aracılığımızla söylemek? Bunları açık açık konuşacağız, çekinmeyeceğiz, yazacağız, çizeceğiz, demokrasinin gerekleri bunlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten biraz sonra tabii bu ek bütçeyi geçireceksiniz, ben tabii kişi olarak kesinlikle bütününe red oyu kullanacağım ve Salamis Bay için ödediğiniz şey...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yüce Divandan kurtuldun sen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ödediğiniz çekinde böylece yine yasalaşmasını... Efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne vakit oy verdin?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Verdim, verdim, verdim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yüce Divanın dışındasın sen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Geçmişte KDV gibi vergiler getirmek yerine, servetlere yönelik vergiler getirin dediğimiz zaman bir Maliye Bakanı o dönemde işte size servete yönelik vergi, gelin emlak vergisini getirelim dedi, biz de onayladık işte o zaman buna, emlak vergisine oy verdik ama oyladık, onayladık geçti yazık ki 82-83 yılından beri o emlak vergisi uygulanmamaktadır. O emlak vergileri uygulanmadığı için de yine halkın sırtına KDV geçti. İşte bakın bir bütçeye o zaman bir bütçenin bir faslına....

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şimdi herkese koçan veririz ona göre emlak vergisi uygulayacağız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Göreceğiz onu da. On beş senede mal sahibi yapamadıklarınızı bu onbeş günün içinde nasıl yapacaksınız? Yasayı daha inceleme fırsatı bulamadık ancak inşallah halka getirdiğiniz o Yasanın esbabı mucibesini anlatabilirsiniz. Biz tabii yine inşallah göreceğiz.

Evet Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ek bütçe yöntemi yanlıştır, usulsüzdür. Yapılan işlem yasal değildir ve gerçekten de birtakım sakatlıkları içermektedir. Ben gelecekte bu konuda devletimizin başına başka badireler gelmemesini temenni ediyorum ve dinlediğiniz için de saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vehbi. Buyurun Sayın Borman.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ekonomi, Maliye ve Bütçe Komitesinde bütün şimdi sorduğu sorulara açıklıkla cevap vermemize rağmen yine Ergün arkadaşımız aynı soruları bu kürsüden beyan ettiler. Serbesttir tabii.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Radyo ve Televizyon söylemediydi ona göre şimdi söyleyecek.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Şimdi hiç söylemeyecek.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Halbuki Radyo ve Televizyon onların şikayetinin aksine bizden daha çok yer veriyor kendilerine. Bunu da bu vesileyle belirtelim.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Hele yeni idarede hakikaten demokrasi geldi.

NAZİF BORMAN (Devamla)- Evet, tabii bütçeyi sunuş gününde ben baktım gördüm ki BRT örneğın bize 10 dakika yer verdiyse ki saatlerle konuştuk, Ergün beye bir saat verdi. Tabii şikâyetimiz Belki geçmişteki...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Yok da bir saat. Kıskanmaya da başladılar...

NAZİF BORMAN- Geçmişteki belki bazı, geçmişteki bazı mağduriyetler var idiye onları tazmin ediyorlar.

Şimdi efendim, konumuza gelelim. Bize yöneltilen başlıca iki tenkit var. Birisi hükümet yetkisiz bir şekilde Salamis Bay'ı satın almıştır. İkincisi de bu ek bütçeyi getirirken ek bütçeye mesnet olan gerekçeleri yahut dökümanları tedarik etmemiştir. O dökümanlara göre, yetkilere göre bu tasarrufu yapmamıştır.

Şimdi birinci iddiasını ele alırsak Yüce Meclisin üyeleri çok iyi bilişler ki bu Mecliste bütçesi olmadan, ödeneği olmadan kendileri de içinde biz de içinde olmak üzere peşin maaş aldık. Yok, bütçede ödenek yok. Ama peşin maaş demişim, maaş avansı aldık. Maaş avansı aldık. Yok, ödenek yok, nasıl alıyorsunuz?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Avanstır adı Sayın Bakan onun.

NAZİF BORMAN (Devamla)- Avanstır adı, güzel, güzel.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- O da avanstır.

NAZİF BORMAN (Devamla)- Ve bu bir tek tasarruf değil. Bunlar binlerle, bir devletin maliye hayatında binlerle tasarruf var bu konuda ve her ülkenin maliye teşkilatı elbette ki yasalarına göre avans vermeye yetkilidir. Ya 60 Anayasasını açın, hukukçular var aramızda, öyle ödemeler var ki Anayasada der ki bunları direkt siz merkezi konsolide fonundan ödeyebilirsiniz, ödeneği olsun olmasın. Belli maaş gibi, emeklilik masrafı gibi, ve saire. Şimdi bizim maliye tarihimize bir göz atacak olursak...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- (Anlaşılmayan sözler söyler)

NAZİF BORMAN (Devamla)- Evet, ona da geleceğiz. Bizim 1963'ten sonra uyguladığımız İngilizden gelme yahut Cumhuriyetten gelme Mali Nizam, basit bir kitapçık. Ve o kitabı adapte edenlerden biri olduğum için 70'li yıllarda o kitaba da bir göz atarsak ki Mali İşler Yönetmeliğidir, devlet, hükümet, zaman zaman avans vermeye, gerektiği zaman yetkilidir. İmprest de verir, devletin harcamalarının sürekli tayini için. Ama o değil, benim söyleyeceğim konu o değil.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- İyi bir maliyecisin, memleketin işleri için harcadın...

NAZİF BORMAN (Devamla)- Geleceğiz. Hayır ben şeyini aldım. Yani demek isterim ki sadece Kuzey Kıbrıs'ta değil, dünyanın her ülkesinde hükümetler avans marifetiyle pek çok hizmetlerin ifasını sağlarlar, ondan sonra yasal gereğini de yaparlar. Hükümettir çünkü. Şimdi bu spesifik hadiseye geldiğimizde yine 85'leri hatırlayın. TKP'yle koalisyondaydık. O zaman sayın turizm bakanı kalktı ve biz bunu devletleştireceğiz diye beyanat da verdi, önerge de yaptı. Bakanlar Kuruluna önerge de yaptı. Niçin yaptı? Elbette ki bu tesisin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ekonomisindeki önemini ve yararını tespit ettikleri için. Ve bu tarihten sonra hadiseler daha da gelişmeye başladı. Biz devlet olarak kendi yasalarımıza göre Başsavcılık da hukukçularımız da içinde, iddia ettik ve dedik ki kardeşim 1974'ten sonra bu mallar

Çünkü bir Türkten satın almıştı. Türkün Ruma mal satışı da yasaktır. Ve o zamanlar kurallar yapılırdı, o kurallara göre hapse giren vatandaşlarımız da var. Para cezası yiyen arkadaşlarımız da var. Dolayısıyla biz bu gerekçelerle ve Başsavcılığımızın da bu görüşleri paylaşması suretiyle dedik ki bu konuyubiz mahkeme nezdinde ele alalım, bizim bu devletin hakkıysa kaptırmayalım. Çünkü 85'ten sonra Salamis Bay'ın aidiyeti, mülkiyeti konusunda mahkeme safhası başladı ve karşı taraf da tersini savundu. Yıllar yılı gitti bu iş ve bu çalışmalar devam ederken, mahkeme de oturdu, bu Mecliste kaç tane siyasal parti varsa, oturduk üç tane yasa geçirdik. Bu yabancılara bu malı vermemek için bu üç tane yasayı oybirliğiyle, üstelik CTP'si de, TKP'si de, UBP'si de kaç tane parti varsa. Ama gel gör ki mahkeme safhası devam ederken, mahkeme karar vermiş ve demiştir ki ben bu geçirdiğiniz yasaları geçmişe şamil kılmıyorum. Dolayısıyla bu mal İngilizindir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O mahkeme safhasını da anlat bize Sayın Bakan.

NAZIF BORMAN (Devamla) - Fazla derine gitmeye gerek yok, ciltler doldurur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Mağusa'daki mahkemeyi de anlat.

NAZIF BORMAN (Devamla) - Yani bunu tetkik edecek olan ciltler doldurabilir. Meraklısı olan bunu incelerse hakikaten ciltlerle dolu malzeme bulabilir.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Doktora tezi gibi.

NAZIF BORMAN (Devamla) - Doktora, profesörlük tezidir. Neticede istinafa gidildi, Anayasa Mahkemesine gidildi, orda da devlet kaybetti bunu ve biz ne yaptık ondan sonra, dedik ki biz Anayasa Mahkemesinin bu kararına rağmen kamu yararı vardır. Önceliği vardır. Bizim orda çalışanlarımızın menfaati vardır. Sektörün, ekonominin genelde yararı vardır, el koyuyoruz. Ama el koyma yasalarımıza, Anayasamıza göre geçici bir süre olur. Bu geçici süre içerisinde devlet oturur, sahibiyile anlaşır, ya kiraya devam eder veya satın alır veya devletleştirir. Yani çare çok. Ve bu el koyma ameliyesi devam ederken, arada birkaç defa gayri resmi satış konuşmaları da yapıldı. Ama bir neticeye bağlanmadı. Dendi ki zaten el koymuş durumdayız. Bunların kira hakkı var, tazminat isteme hakkı var, tesisleri kullanmaktan mütevellî amortisman, yıpranma tazminatı hakları vardır. Bunlar elbette ki yine mahkemelerde çözülecek. Neyse kısa keselim. Son Polly-Peck olaylarından sonra bu Şirketin Leonard-Fairclough, iki şirket var Cyprus limited ve Leonard-Fairclough Hotels Limited. Hotel Limited'in Salamis Bay'ın da üstünde olduğu arazilerin mülkiyeti var. Salamis Bay'ın iktisabındaki işte yirmi dokuz arsa, bir tarla vesaire ki onların hepsinin koçanları var bu da Cyprus Limited'e ait. Bu şirketlerin tevsik edilmiş, ancak komitedeki görüşmemiz de saat beşten sonra olduğu için biz sadece koçanlarını getirip ibraz ettik.

Yetki belgeleri mevcuttu. Bu yetki belgelerini ben sırf kayıtlara geçsin diye kopyelerini çıkarıp vereceğim ve burada her iki şirketin Londra'da hazırlanmış, bizim Londra'daki temsilciliğimiz tarafından tasdik edilmiş yetki belgelerinde de diyor ki Cyprus Ltd., Leonard Fairclough Cyprus Ltd.'de hissedarlar John Cloughter İngiliz, adresi var, Menteş Aziz KKTC, 26, Osman Paşa Caddesi, Lefkoşa. Hasan Olgunsoy, KKTC. 10 Konya sokak, Lefkoşa ve bu şirketin kayıtlı direktörü Menteş Aziz. İmzalar, esas şirket başkanının, ana şirket başkanı John Cloughter imzasına amir ve tasdik edilmiş belge.

Hotels Ltd.'de de durum aynı. Bunun yetki belgesinde ise, ki burada %7 civarındaki bir pay Rum'dan intikal eden, KKTC'ye geçtiği için Maliye Bakanlığı da bir direktör tayin etmek durumunda idi ve bunu da yaptı. Bunlar hep Şirketler Mukayyitliğindeki kayıtlardan alınmıştır. Yani, bizim düzenlediğimiz birşey değil. Ordan temin edilebilir her zaman. Yine direktörleri John Hilton Persy Cloughter İngiliz, Menteş Aziz KKTC, Hasan Olgunsoy KKTC, Mehmet Özkan Tekgüç KKTC, Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesini temsilen.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Zabıtlara geçsin. Belki arkadaşlar öğrenir.

NAZİF BORMAN (Devamla)- Geçiyor herhalde. Ve bu belgelerin de esası Leonard Fairclough Şirketi Başkanının imzasıyla tescil edilmiştir. Dolayısıyla, yetkisiz, yani bu şirket, bu koçanlar acaba sahte mi geçti falan diye fazla endişe etmeye gerek yoktur. Bu koçanları Bütçe Komitesinde de takdim etmiştim. Yanımda da vardır. Böyle on iki, on üç tane değil. Tam otuz bir tane koçan dosyalarımızda mevcuttur. Bunların tafsilâtını, kaç dönümdür, nedir, bu noktada girmeye gerek yok. Çünkü, konumuz o değil. Dolayısıyla yetki bakımından yapılan satın alma

işlemi tamamen yasalarımıza uygundur. Zaten o yetki belgeleri olmamış olsaydı, Tapu hiçbir zaman bu koçanları çıkaramazdı ve gerekli kayıtları yapmazdı.

Şimdi, bir nokta daha kaldı Ergün arkadaşımın ortaya koyduğu. Pazarlık, yani kaç para istediler, kaç para verdiniz?

Değerli arkadaşlarım; yetkili direktörlerin bizden istediği 8.750.000 Pound'du. Biz 5.850.000'e oteli ve üzerinde bulunduğu 43, 44 dönüm araziyi aldık. 300.000 Sterling'e de biraz önce bahsettiğim Leonard Fairclough . Cyprus Ltd.'e ait 29 arsa artı dokuz, on dönümlük bir tarla, hemen bitişiğinde Salamis Bay'ın, ana yolun yanında, Sea Side'ı karşılayan kısımda. 300.000 Sterling'e de onlar alındı. Yani, ceman bu iki şirketten yapılan alış, 6.150.000 Sterling'dir. Durum ve hakikatlar bu şekildedir. Saygıyla arz ediyoruz.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Borman.

MUSTAFA ERBİLEN(Lefkoşa)(Yerinden)-İnşallah bir daha tekrarlamazlar Sayın Bakan. Onlar tekrarlasın, sen cevap ver.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; rapor ve tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Madde madde okuyunuz lütfen.

KÂTİP-

1990 MALİ YILI EK BÜTÇE YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki

Yasayı yapar:

1. Bu Yasa, 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan 1990 Mali Yılı Bütçe Yasası ile birlikte okunur.

Kısa
İsim
1/1990

BAŞKAN - 1'inci madde ile ilgili söz isteyen var mıdır? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser? Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KATİP -

31 Aralık 1990'da Sona Erecek Olan Mali Yıl Hizmetleri için Tahsis Edilen Ek Ödenek

2. (1) Esas Yasanın Program 02 "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi, Alt Program 01 "Meclis Dairesi" için;

- (A) Ödenek Türü 1, Madde 09 "Fazla Mesai Ücretleri" kaleminde öngörülen 50,000,000.- TL'lık ödeneğe 27.000.000.-TL.;
- (B) Ödenek Türü 1, Madde 12 "Yurt Dışı Görev Yollukları" kaleminde öngörülen 150,000,000.-TL'lık ödeneğe 50,000,000.-TL.;
- (C) Ödenek Türü 1, Madde 16 "Davetli Zevatin Yolluk ve Ağırlama Giderleri" kaleminde öngörülen 90,000,000.- TL'lık ödeneğe 70,000,000.-TL.;
- (Ç) Ödenek Türü 1, Madde 21 "Posta-Telefon-Telgraf" kaleminde öngörülen 18,000,000.-TL'lık ödeneğe 20,000,000.-TL.;
- (D) Ödenek Türü 1, Madde 29 "Diğer Hizmet Alımları" kaleminde öngörülen 16,000,000.-TL'lık ödeneğe 4,000,000.-TL.;
- (E) Ödenek Türü 1, Madde 31 "Kırtasiye-Matbua-Neşriyat-Abonman" kaleminde öngörülen 45,000,000.-TL'lık ödeneğe 15,000,000.-TL.;
- (F) Ödenek Türü 1, Madde 32 "Aydınlatma-Isıtma-Su" kaleminde öngörülen 20,000,000.-TL'lık ödeneğe 6,000,000.-TL.;
- (G) Ödenek Türü 1, Madde 39 "Diğer Tüketim Malları ve Malzeme Alımları" kaleminde öngörülen 25,000,000.- TL'lık ödeneğe 14,000,000.-TL.;
- (H) Ödenek Türü 1, Madde 41 "Döşeme-Demirbaş" kaleminde öngörülen 65,000,000.-TL'lık ödeneğe 5,000,000.-TL.;

(1) Ödenek Türü 1, Madde 51 "Temsil ve Ağırılama Giderleri" kaleminde öngörülen 30,000,000.-TL'lık ödeneye 50,000,000.-TL;

() Ödenek Türü 3. Madde 81 "Meclis Kafeteryası Döner Sermayesine Katkı" kaleminde öngörülen 15,000,000.-TL'lık ödeneye 20,000,000.-TL.

eklenmek suretiyle toplam 281,000,000.-TL ek ödenek tahsis edilir.

(2) Esas Yasanın Program 05 "Ekonomi ve Maliye Bakanlığı" "Genel Giderler ve Sübvansiyonlar" altında Alt Program 21, Ödenek Türü 2, Madde/Proje 75/14 "Salamis Bay Otel'in Satın Alınma Projesi" adı altında açılacak yeni bir projeye 34,000,000,000.-TL ödenek kaydedilir.

BAŞKAN - 2'inci madde üzerinde söz isteyen var mı?
Yoktur. Oylarınıza sunuyorum . Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.
3'üncü madde.

KATİP -

Gelirler 3. Esas Yasanın, Gelirler Cetvelindeki Program 09
Cetvelinde Alt Program 01"BORÇLANMALAR" kalemi 34,281,000,000TL
Ek Ödenek eklenmek suetiyle 127,505,490,000TL'na yükseltilir.
Karşılığı
Artış

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı?
Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler???. Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe 4. Bu Yasa, Esas Yasanın yürürlüğe girdiği 1 Ocak,1990
Giriş tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Söz isteyen var mı efendim? Yoktur. Oylarınıza
sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?...
Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi
sona ermiştir. Tasarının 3'üncü görüşmesi kısa isim okunmak
suretiyle yapılacaktır. Oylama da içtüzüğün 155'inci maddesi
gereğince açık olacaktır. Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KATİP -

Kısa 1. Bu Yasa, 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası olarak isimlendirilir.
İsim ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan 1990 Mali Yılı
1/1990 Bütçe Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Tasarının bütünü oylarınıza sunuyorum. Oylama cetvelini okuyunuz lütfen.

KÂTİP-
1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı'na ilişkin
oylama sonucu:

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Kabul Etmeyenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Ayhan Halit Acarkan	Ergün Vehbi	Kenan Akın
Mustafa Adaoğlu		Kenan Atakol
Taşkent Atasayan		Hakkı Atun
Mehmet Bayram		Serdar Denктаş
Aytaç Beşeşler		Mustafa Hacıahmetoğlu
Nazif Borman		Mustafa Karpaslı
Günay Caymaz		Ahmet Kâşif
Salih Coşar		İsmet Kotak
Hüseyin Curcioğlu		Eşber Serakıncı
Ömer Demir		Hasan Yumuk
Erkan Emekçi		
Mustafa Erbilen		
Derviş Eroğlu		
Güner Göktuğ		
Ertuğrul Hasipoğlu		
İlkay Kâmil		
Salih Miroğlu		
Zaim Necatigil		
Atay Ahmet Raşit		
Gülin Sayıner		
H. Şükrü Serdaroğlu		
Dr. Vehbi Z. Serter		
Ahmet Sevinç		
Muharrem Söylemez		
Ruhsan Tuğyan		
Süha Türköz		
Emin Uzun		

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; oylama sonucunu tutanağa göre açıklıyorum. Kabul 27, Ret 1, çekimser yok. Hayırlı uğurlu olsun.

Şimdi Görüşülecek Yasa Tasarısı ve Önerilerle Komiterden Gelen Diğer İşler bölümüne geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri; gündemimizin ikinci maddesi tamamlanmıştır. Şimdi Altıncı Kısma, Görüşülecek Tasarılarla Komitelerden Gelen Diğer İşlere geçiyoruz. Bu kısımda Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısıyla Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

Sayın Komite Başkanı Raporunuzu sunar mısınız efendim?

Komitemiz, Tasarının yeniden sayılandırılan 8'nci ve 9'uncu maddelerini aynı konuları işlemeleri nedeniyle yeni 7'nci madde olarak bir madde altında düzenlemiş ve maddeyi yaptığı biçimsel değişikliklerle birlikte oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, tefsir maddesinden çıkarılan "Off-Shore Bankacılık Birimlerinin Oluşumunu" tasarıya 8'nci madde olarak oyçokluğuyla eklemiştir.

Komitemiz, Tasarının "Faaliyete Başlama" yanbaşıklı 8'nci maddesini 9'uncu madde olarak yeniden sayılandırmış ve Off Shore Bankacılık Birimlerinin faaliyete başlama zorunluluğu olarak öngörülen iki aylık süreyi üç aya çıkarmıştır.

"Off Shore Esasları" olarak düzenlenen 10'uncu madde ile "Faaliyet Türü" yanbaşıklı 11'inci maddeyi birbirinin devamı olan konuları içerdikleri nedeniyle 10'uncu madde altında düzenleyen komitemiz maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Tasarının "Kimlerle İş Yapılmayacağı" yanbaşığını taşıyan 12'nci maddesi, tasarının diğer maddelerinde de düzenlenmiş olması nedeniyle gereksiz görülerek oybirliğiyle çıkarılmıştır.

Tasarının "Birikim ve Dövizlerin Kullanımı" yanbaşığı altındaki 13'üncü maddesini 11'inci madde olarak yeniden sayılandıran komitemiz, harcamaların karşılımları için gerekli hesapların sadece Merkez Bankasında değil yetkili herhangi bir bankada bulundurabileceği esasını getirmiş ve öngörülen sermaye ile ödenecek vergi, resim ve harçlarda Merkez Bankasının göstereceği bir para biriminin kullanılması öngörülmüş ve madde oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Komitemiz, Tasarının eski 14 yeni 12'inci maddesinin son cümlesini gerekçede belirtilebilecek bir cümle olması nedeniyle gereksiz görerek çıkarmış ve maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI
SALİH COŞAR- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;
CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE
BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN OFF-SHORE
BANKACILIK HİZMETLERİ YASA TASARISINA
(Y.T.NO: 25/1/90) İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 7 Kasım ve 8 Kasım 1990 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısını ek'te sunulan sunuş gerekçesi ışığında ve Ekonomi ve Maliye Bakanlığının vermiş olduğu bilgiler çerçevesinde görüşerek çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, Tasarının "Kısa İsim" yan başlıklı 1'inci maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının "Tefsir" yan başlığını taşıyan 2'nci maddesini teknik ve biçimsel olarak düzenlemiş esasa ilişkin olarak ise aşağıdaki değişiklikleri yapmış ve maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

- (1) "Yabancı Kişi"; "Yabancı Banka"; ve "Yabancı Tüzel Kişi" tefsirlerini uygulamada karışıklığa neden verilmemesi ve açıklık getirilmesi amacıyla tefsir maddelerine eklemiştir.
- (2) Söz konusu maddede "Off Shore Esasları" altında yer alan bölümü tefsir nitelikli olmadığı ve ayrı bir kural içerdiği için ayrı bir maddede düzenlenmesi gerektiği görüşünden hareketle maddeden çıkarmış ve yeni 10'uncu madde olarak düzenlemiş; ayrıca maddede KKTC yurttaşlarının da Off-Shore Bankacılık Birimlerinden bazı koşullarla kredi almalarını öngören düzenleme yapılmıştır.
- (3) "Aday Birim" ve "Off Shore Bankacılık Birimleri" tefsirleri de ilgili maddelere eklenerek bu maddeden çıkarılmıştır.

Bir diğer konu ise, Tasarının yeterli düzeyde araştırma yapılmadan hazırlanmış eksik, yetersiz olmasıdır.

Daha geniş görüşlerimi Genel Kurulda açıklama hakkımı mahfuz tutarak bu Tasarıya red oyu kullanacağımı bildiririm.

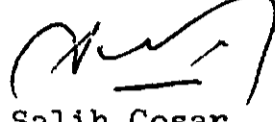
Komite Üyelerinden Sayın İsmet Kotak Tasarının tümüne ret oyu kullanmış ve gerekçesini aşağıda belirtmiştir.

1. Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısı, Uluslararası alanda uygulanan standart yasalara uygun değildir. Esasen Bakanlık, tek bir örneği bile Komiteye sunamadı.

2. Off Shore Şirketler bu Yasa dışında tutuldu. Bu hatadır. Bankalarla yetinilmesi, KKTC'nin tanınmış olmaması dolayısıyla ciddi bir işleyiş getirmeyecektir.

3. KKTC yurttaşlarının ortaklığı veya böyle bir kuruluş kurması engellenmekte Türkiye ve üçüncü ülke yurttaşlarına bu hak verilmektedir. İngiltere'ye gidip İngiliz yurttaşı olan da bundan yararlanacaktır. Ancak her konuda olduğu gibi bu konuda da KKTC yurttaşları yasaklı bulunmakta, hakkı çiğnenmektedir. Bu yüzden Off Shore yasasını kabul etmekle birlikte, Yasaya verilen şekle karşı olduğumdan red oyu kullandım.

Komitemiz, Rapordan görüleceği gibi enine boyuna bu Yasayı inceleyerek her maddesini tartışmış ve düzenlemiştir. Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

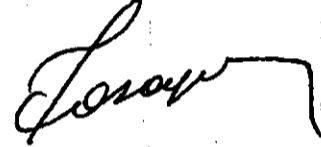

Salih Coşar
(Başkan)

Aytaç Beşerler
(Başkan Vekili)

Kenan Akın
(Üye)
(İzinli)

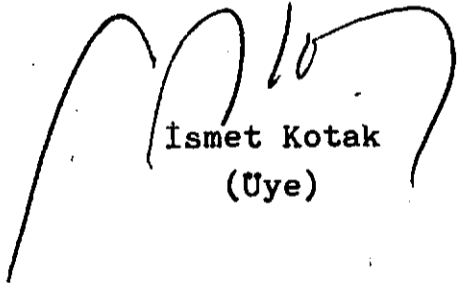

Taşkent Atasayan
(Üye)

Günay Caymaz
(Üye)

Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)
(Toplantıya Katılmadı)

İsmet Kotak
(Üye)

Süha Türköz
(Üye)

Ergün Vehbi
(Üye)

Uluslararası finans piyasalarında 1960'lı yıllardan itibaren meydana gelen çok hızlı gelişmeler, dünya ticaret hacminin hızla büyümesi ve sermaye hareketlerinin özellikle ABD'nde denetlenmesine ilişkin olarak uygulanmaya konulan Yasal düzenlemeler, Euro-pazarların gelişmesini hızlandırmıştır. Bu dönemde, uluslararası finans piyasalarında söz sahibi olan ve para birimleri dünya borsalarında kabul gören başlıca sanayileşmiş ülkelerde uygulanan yüksek vergi politikaları ve mali denetimler nedeniyle kökenleri bu ülkelerde olan çok uluslu şirketler alternatif yatırım ülkeleri ve alanları aramaya yönelmişlerdir. Bunun sonucu olarak birçok ülkede kurulmaya başlanan off-shore Bankacılık Merkezleri yaygınlaşarak gelişmişler ve bugünkü iş hacimlerine ulaşmışlardır. Günümüzde birçok ülke uluslararası finans pazarından daha çok pay almak, finansman ihtiyaçlarının bir kısmını bu yolla sağlamak için büyük bir rekabet içindedir.

KKTC'nin tanınmasına ve tanıtılmasına katkıda bulunmak ve bölgemizdeki Off-Shore pazarına ortak olarak uluslararası finans işlemlerinin yapıldığı bir merkez haline gelmek; bu alanda ve ekonomik kalkınmada Güney Kıbrıs ile rekabet edebilecek olanaklara kavuşmak amacıyla ekli Off-Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısı hazırlanmıştır.

KKTC'de Off-Shore Bankacılık Hizmetlerinin başlaması ile alınacak lisans ücretleri, personel ödemeleri, kira, telekomünikasyon, posta, matbaa hizmetleri ve benzeri harcamalar yoluyla ülkede elde edilen gelirlerin artmasını sağlayacak ve dolayısıyla büyüme hızına katkıda bulunacaktır.

Off-Shore Bankacılık Hizmetleri'nin ülke ekonomisine doğrudan katkıları kadar dolaylı katkıları da olacaktır. Off-Shore Bankacılık Hizmetleri aracılığı ile KKTC uluslararası sermaye piyasalarına girebilecek ve Euro-pazarlarından pay alabilecek; ülkemizin finansman sisteminin işlevliliğini etkinleştirecek ve ekonominin gelecekte daha hızlı büyümesine katkıda bulunabilecek olan uzman kadroların yetiştirilmesine geniş olanaklar yaratacaktır.

MADDE GEREKCELERİ:

1. Tasarının 1. maddesi; yasanın ismini düzenlemektedir.
2. Tasarının 2. maddesi; yasa adı geçen kurum ve kavramların tefsirini yapmaktadır.
3. Tasarının 3. maddesi; yasanın amacını açıklamaktadır.
4. Tasarının 4. maddesi; Off-shore Bankacılık Hizmeti verecek kuruluşların başvuru koşullarını belirlemektedir.
5. Tasarının 5. maddesi; Off-Shore Bankacılık faaliyeti yapmak için başvuruda bulunan kuruluşa izin verecek makamı ve izin koşullarını düzenlemektedir.
6. Tasarının 6. maddesi; Bakanlara Kurulu'nun onayını düzenlemektedir.
7. Tasarının 7. maddesi; kuruluş sermayesini düzenlemektedir.
8. Tasarının 8. maddesi; kurulan Off-shore Bankacılık Birimi'nin faaliyete geçisi ve verilen izinlerin geçerliliğini düzenlemektedir.
9. Tasarının 9. maddesi; Off-Shore Bankacılık Biriminin tescilini düzenlemektedir.
10. Tasarının 10. maddesi; Aday Birim'in iyi durum mektubu (letter of confort) ibraz etme zorumluluğunu öngörmektedir.
11. Tasarının 11. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin faaliyet türünü tanımlamakta, faaliyetlerin kapsamını belirlemektedir.
12. Tasarının 12. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin işlem yapamayacağı kişileri belirlemekte ve faaliyetlerin Off-Shore nitelik taşıması gereğini ortaya koymaktadır.
13. Tasarının 13. maddesi Off-Shore Bankacılık Birimlerinin birikim ve döviz kullanımının esaslarını düzenlemektedir.
14. Tasarının 14. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin likidite durumunu ve yükümlülüklerini düzenlemektedir.
15. Tasarının 15. maddesi; personel istihdamının koşullarını düzenlemektedir.
16. Tasarının 16. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinde istihdam edilecek personelin sosyal güvenlik durumunu düzenlemektedir.

17. Tasarrının 17. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin yönetim veya diğer üst düzeydeki toplantı ve faaliyet raporları ile ilgili hususları düzenlemektedir.
18. Tasarrının 18. maddesi; Off-shore Bankacılık Birimlerinin yıllık hesaplarının KKTC Merkez Bankasına sunulmasını düzenlemektedir.
19. Tasarrının 19. maddesi; Birimlerin ödeyecekleri denetim harcı miktarını belirlemektedir.
20. Tasarrının 20. maddesi; Off-shore Bankacılık Birimlerinin tabi olacakları vergi yükümlölüklerini düzenlemektedir.
21. Tasarrının 21. maddesi; Off-shore Bankacılık Birimlerinde çalışan personelin vergi yükümlölüğünü düzenlemektedir.
22. Tasarrının 22. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin tabi olacakları gümrük muafiyetlerine açıklık getirmektedir.
23. Tasarrının 23. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin her türlü hesap ve işlemlerine denetim zorunluluğu getirmektedir.
24. Tasarrının 24. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin mevzuata aykırı uygulamalarına ait cezayı düzenleme getirmektedir.
25. Tasarrının 25. maddesi; Off-Shore Bankacılık Biriminin ortaklık koşullarını belirlemektedir.
26. Tasarrının 26. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimlerinin harcamaları ile ilgili kaynaklarının KKTC dışındaki kaynaklardan sağlama zorunluluğunu getirmektedir.
- 27- Tasarrının 27. maddesi; Off-Shore Bankacılık Biriminin devrine ilişkin koşulları belirlemektedir.
28. Tasarrının 28. maddesi; Off-Shore Bankacılık Birimleri ile ilgili sermaye, ortak ve benzeri değişikliklerin KKTC Merkez Bankasına bildirilmesini ön görmektedir.
29. Tasarrının 29. maddesi; temsilci bürolarının kurabileceğini ön görmekte ve büroların yapabileceği işlemleri belirtmektedir.
30. Tasarrının 30. maddesi; temsilci bürolarının kuruluş esaslarını belirlemektedir.
31. Tasarrının 31. maddesi; büroların ödeyecekleri denetim harcı miktarını saptamaktadır.
32. Tasarrının 32. maddesi; Yasanın uygulanmasına ilişkin tüzük yapılmasını öngörmektedir.
33. Tasarrının 33. maddesi; Yasayı Yürütme yetkisini düzenlemektedir.
34. Tasarrının 34. maddesi; Yürürlüğe girişı düzenlemektedir. 969/...

OFF SHORE BANKACILIK HİZMETLERİ YASASI
İÇ DÜZENİ

Madde 1. Kısa İsim

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Madde 2. Tefsir

Madde 3. Amaç

İKİNCİ KISIM
Kuruluş Esasları

Madde 4. Kimlerin Başvurabileceği, Başvurunun Nasıl
Yapılacağı ve Koşulları

Madde 5. Ön İzin

Madde 6. Kuruluş Sermayesi ve Ön İzin Kesinleşmesi

Madde 7. Tescil ve Koşulları

Madde 8. Off Shore Bankacılık Birimlerinin Oluşumu

Madde 9. Faaliyete Başlama Zorunluluğu

ÜÇÜNCÜ KISIM
Çalışma Esasları

Madde 10. Off Shore Esasları ve Bankacılık Birimlerinin
Faaliyetleri

Madde 11. Birikim ve Dövizlerin Kullanımı

Madde 12. Likidite Durumu ve Yükümlülük

Madde 13. Personel İstihdamı

Madde 14. Sosyal Güvenlik

Madde 15. Toplantılar ve Faaliyet Raporlarının Sunulması

Madde 16. Yıllık Hesapların Sunulması

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı Salih Coşar.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mıdır efendim?

Sayın Ergün Vehbi, Sayın İsmet Kotak. Başka var mı efendim?

Buyurun Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ret gerekçemde de belirttiğim gibi, gerçekten Hükümetin Tasarayı Meclise sunarken, Tasarı Ek'ine koyduğu gerekçelerin oluşacağına inansam, bu Tasarayı ben de destekleyeceğim.

Hükümet böyle bir Off-Shore Bankacılık sistemi ile ülkemizde lisans ücretlerini, personel ödemelerini, kira, telekomünikasyon, posta, matbaa hizmetleri yönünden birtakım avantajlar sağlayacağı ve yine bu bankacılık sistemi ile ülkemizde istihdama yardımcı olunacağı iddiasındadır. Genel gerekçe böyle yazmaktadır. Ancak Tasarının, getirilen Tasarının bütününcü incelediğimiz zaman Hükümetimizin bu asarını çok acele biçimde adeta düdüklü tencereden çıkan bir yemek tarzında iyi olmamış, yağına inmemiş, yani hastelenmemiş bir yemek gibi karşımıza getirdiği apaçık ortadadır. Yeterince hazırlık kesinlikle yapılmamıştır. Kaldı ki yine genel gerekçeden görmekteyiz ki Off-Shore Bankacılık sistemindeki tehlikelerine de vakıf değildir. Ya da tehlikeleri bilmektedir de bu tehlikeleri gözden saklamaya çalışmaktadır. Çünkü genel gerekçede bu Off-Shore Bankacılığın gerçekten hangi esaslar üzerine dayandığı yazılmamakta ve dolaylı birtakım sözler söylenmektedir. Genel Gerekçeden kısa bir parça okumak istiyorum. Hükümet Yasa Tasarısının takdiminde neler demektir?

"Bu dönemde, uluslararası finans piyasalarında söz sahibi olan ve para birimleri dünya borsalarında kabul gören başlıca sanayileşmiş ülkelerde uygulanan yüksek vergi politikaları ve mali denetimler nedeniyle kökleri bu ülkelerde olan çok uluslu şirketler alternatif yatırım ülkeleri ve alanları aramaya yönelmişlerdir. Bunun sonucu olarak birçok ülkede kurulmaya başlayan Off-Shore Bankacılık Merkezleri yaygınlaşarak gelişmişler ve bugünkü iş hacimlerine ulaşmışlardır. Günümüzde birçok ülkede uluslararası finans pazarından daha çok pay almak, finansman ihtiyaçlarının bir kısmını bu yolla sağlamak için büyük bir rekabet içindedir." demektir.

Değerli üyeler bu genel gerekçede yazılanlara katılmamız mümkün değildir. Aslında Off-Shore Bankacılık sistemi bir ülkede finansman o kadar çok yığılmıştır da o ülkede artık dışa taşmak istiyor da onun için yapılan demek, ya bilmemektir, ya da gerçekleri gözden saklamaya çalışmaktadır. Aslında olay nedir? Olay şudur. Off-Shore Bankacılık bölgelerinde çok uluslu şirketlerin sırtını dayadığı bankalar şube açmakta ve bu şubeleri vasıtası ile

dünyanın muhtelif yerlerinde meydana gelen beyaz esrar ticaretinden oluşan paraları biriktirmekte, aklamakta ve bunları yine bazı çok uluslu şirketler lehine piyasaya sürmektedir. Bunu bileceksiniz. Eğer bir memlekette Off-Shore Bankacılık sistemini getirmek istiyorsanız ki istiyorsunuz Yasasını getirdiniz. Bileceksiniz ki bu denetimden mümkün olduğu kadar kaçmaya çalışan, kendi ülkelerindeki ciddi merkez bankalarının denetimini by-pass yapmaya çalışan bankalar, bu Off-Shore şirket sistemi ile uyuşturucu ticaretinden dönen paraları aklamaktadırlar. Bir ikinci kaynakları yine uluslararası legal olmayan, yasal olmayan silah ticaretinden gelen kara paraların aklanmasıdır. Bir üçüncüsü de Petro dolarların sunduğu piyasada meydana gelen, rüşvet ayrı. Rüşvet piyasasının paralarının aklanması hüsusudur. İşte Off-Shore Bankaların temel işlevlerini oluşturan kara paranın aklanmasıdır. Öyle sizin güzel gözünüz, kara kaşınız için dünyanın hiçbir bankası gelip Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmaz. Efendim açacakmış da ondan sonra bu finans pazarından daha çok pay alacakmış Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki hangi finans pazarından pay alacak? Nerde, hangi ülke ile bu denli ilişkiniz var sizinki bir bankacılık sistemi çerçevesinde bir şube açılacak burda Off-Shore da dünya finans piyasasından veya ülke finans piyasasından bu bankalar pay alacaktır.

Böyle bir gerekçe ile yola çıktığınız anda başarısızlık kesindir. Nitekim bu Yasa ile oluşturulacak olan sistem daha şimdiden çalışmayacaktır. Çünkü düşünce eğer sizin buraya yazdıyorsanız uygulanabilir. Getirdiğiniz denetim sistemleri, getirdiğiniz maddeler buna uygun olabilir. Ancak eğer benim söylediğim sistemse, benim söylediğim finans piyasalarını eğer bu memlekete çekmeye çalışıyorsanız, bunun yanında bazı ahlâki sorunları da artık kabullenmeniz, bunlara göz yummanız, kara paranın bu memlekette Off-Shore Bankacılık sistemi ile aklanacağını bilmeniz ve buna göre tedbirlerinizi almanız gerekir. Eğer bir ülkede Off-Shore Bankacılık sistemini oturtacaksanız, öncelikle bu sistemden hareket ederek, içte yani Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde gerekli tedbirleri almak mecburiyetindesiniz. Bunlar yapıldı mı? Kesinlikle hayır. Bugün elimde bir kitap var. Merak etmesin arkadaşlar, kitabın bütünü okumayacağım. Jean Ziegler diye bir Fransız profesör. Cenevre Üniversitesi Sosyoloji profesörü olan Jean Ziegler. Halen Konfederasyon Parlamentosu milletvekilidir aynı zamanda ve kendi ülkesine yönelik olarak, İsviçre'ye yönelik olarak bir kitap yayınlamış bulunmaktadır. Türkçeye de tercüme edildi. İsmi de kitabın; "İsviçre Daha Beyaz Yıkar". Bizde kurulmakta olan, kurulmak istenen Off-Shore Bankacılık sistemi, İsviçre'de bir asır önce kuruldu, oluşturuldu. Bugün İsviçre'de ülkenin bütünü bir bankacılık tröstünün yönetimi altındadır aşağı yukarı. Bütün olaylar, bütün finans kurumları o ülkede, İsviçre'de bu kurulmuş olan, bir asır önce kurulmuş olan bankacılık sistemine dayanmaktadır ve bu kişi, bu profesör kendi sistemini eleştirmekte ve İsviçre'nin bu para piyasasında, dünyadaki bütün kara parayı aklayan merkez haline geldiğini yazmaktadır. Eğer siz de buna razı iseniz, bugünkü koşullarda getirmek istediğiniz bu sistemde bana göre tedbirleri koymak, denetimleri yoğunlaştırmak ve ahlâki değerleri kabul etmek mecburiyetindesiniz. Arka sayfasında şöyle diyor:

"İsviçre bankaları dünyanın kasasıdır. Bankacılık kalelerinin Ali Baba mağaraları yalnızca uyuşturucu tacirlerinin, New York, Sicilya ya da Calabria mafyalarının hasılatını kabul etmekle yetinmez, aynı zamanda Afrika'nın, Asya'nın, Lâtin Amerika'nın sermaye sahiplerinin ve despotlarının hazinelerini de kabul eder. Her ikisi de aynı emirlerce, aynı bankacılık teknikleriyle yıkanır, yeniden devreye sokulur."

İşte Off-Shore Bankacılığın sistemi de bugün İsviçre'de uygulanmakta olan sistemin aynısıdır, olacak olan budur. Yoksa İngiltere'nin bir bankası gelip de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde niye Off-Shore Banka açsın veya İtalya'nın...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kendi bölgelerinde var zaten.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kendi bankaları vardır, kendi ülkesinde de vardır. Kendisinin ayrıca bankalarının da kendi şubelerinde "external account"lar şeklinde zaten sizin yapmak istediğinizi yapmaktadırlar, yapabilmektedirler.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Ayrıca orada da var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ama eğer bu bölgeye gelecekse, bu ahlâki değer ölçülerini kabul etmeniz ve o bölgede gizlilik içerisinde belki de Kolombiya uyuşturucu paralarının, belki de Afrika'daki bir diktatörün parasının hazineden kaçırdığı paranın aklanacağını, önce saklanacağını, sonra da aklanacağını kabul etmeniz gerekir. Ha, bu gidişte giderseniz ona göre bir yasa tasarısı getirmeniz gerekirdi.

Eğer salt istihdam olanakları açısından düşünüyorsanız olayı, eğer salt bu memlekette posta, telefon, telgraf ücretlerine veya olanaklarına, iletişim olanaklarına katkıda bulunsun diye düşünüyorsanız, bu salt Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda böyle de olsa dolaylı bor yoldan da olsa tanınmasını amaçlıyorsanız, eğer bu kaygılarla bu offshore bankacılık sistemine gidiyorsanız o zaman Yasayı çok iyi etüd etmek, çok iyi incelemek, dünyadaki örneklerini de buraya getirmek, araştırmak ve ona göre teferruatlı denetimi esas kabul eden, sıkı denetimi öngören bir sistemi getirmeniz lazımdı, gerekirdi. Bu yapılmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu profesörün kendi ülkesi için bu para piyasası için söylediklerini yine bir yarım sayfalık kitabından okumak istiyorum. Madde madde sıralamakta. 3'üncü maddesinde şöyle diyor Sayın Profesör ve milletvekili. Yani zamanında da milletvekili olduğunu da konfederasyon milletvekili olduğunu da söyledim sizlere.

"3. Federal Bankalar ve Tasarruf Sandıkları Yasasının 47'nci maddesi şöyle diyor: "Her kim ki, bir banka organının üyesi, yetkili memuru, tasfiye memuru ya da komiseri sıfatıyla, ya da bir yetkili denetim kurulunun memuru ya da yetkili denetim kurulunun memuru ya da üyesi sıfatıyla, kendisine emanet edilen ya da görevi nedeniyle öğrendiği sırları açıklarsa, her kim ki, başkasını meslek sırrını açıklamaya teşvik ederse, altı aydan başlamak üzere hapis cezasına ya da 50.000 franka kadar para cezasına çarptırılır. Suçlu, suçunu ihmalen işlemişse para cezası 30.000 frankı aşamaz. İlgilinin görevi sona erse de ya da sırra vakıf olan mesleğini bırakmış olsa da sırrın açıklanması cezayı gerektirir."

İsviçre'de denetim sonuçlarının açıklanması bu denli hapislik gerektiren yasa maddeleri ile sınırlandırılmaktadır. Niye? Demin söylediğim kaygıları taşıyorlar. Demin söylediğim kara paranın İsviçre'ye akabilmesi için, uyuşturucu paralarının İsviçre'ye akabilmesi için böyle tedbirleri getirmek mecburiyetindedirler. Bunları kendi insanları, kendi profesörü ikrar etmektedir. Devam ediyor.

"Banka sırrı, ülkenin en üstün yasasıdır." Siz de yapacak mısınız bunları? Bununla uğraşacak mısınız? Bu denetimleri getirecek misiniz? Hazır mısınız buna? Yani bu ahlaki değerleri bu ülkeye taşımaya, bunları kabullenmeye hazır mısınız? "Banka sırrı, ülkenin en üstün yasasıdır. Zürih'in, Cenevre'nin, Basel'in, Lugano'nun özel çokuluslu büyük bankalarının Ali Baba Mağaralarında uyuşturucu parası sonsuza kadar yok olur; en küçük bir iz bırakmadan nitelik değiştirir; Paris'in, New York'un gayrimenkul pazarlarında "aklanmış", "temiz", her türlü kuşkunun üzerinde saygın olarak yeniden ortaya çıkar; Tokyo, Londra, Şikago borsalarında "işler"; New York'un saygın işletmelerinin bilançolarında uzun vadeli kredi biçiminde görünür."

İşte İsviçre Bankacılığı ve işte bizim bu ülkeye getirmek istediğimiz bankacılık sistemi bu ise, bunu yapacaksak, amenna. Ona göre de oturalım bu Yasayı, biraz sonra inceleyeceğimiz Yasayı biçimlendirelim, değiştirelim. Biraz daha devam edeceğim sabrınıza sığınarak.

"4. Amerika Birleşik Devletlerinde, elinde 10.000 Doların üzerinde bir parayla bir banka gişesine giden herkes, bu paranın yasal kaynağını kanıtlamak zorundadır. ne mutlu ki, İsviçre bu tür bayağılıkları tanımıyor. İsviçre özgür konvertibilite ülkesidir. En kuşkulu milyarlar, hiç kimsenin en küçük bir soru sorması sözkonusu olmaksızın, ülkeye serbestçe girer ve ülkeden serbestçe çıkar, sınırı geçer ve yeniden geçer.

5. Tüm öbür uygar devletlerin tersine, İsviçre, yüzyıllardan beri gezegenimizin tüm kuşkulu paralarının yatakçısı, uyuşturucu sermayesinin girişini, çıkışını, aklanmasını, yeniden yatırımını yasaklayan hiçbir yasaya sahip değildir." diyor Sayın Profesör ve Sayın milletvekili.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten bu Off Shore Bankacılığının temeli bu sisteme oturur. Güneyi misal olarak veriyoruz, işte Güneye yetişeceğiz, Güneyle yarışacağız, onlar yaptı biz de yapalım deniyor ama, Güneyde getirilen sistem aynen buraya getirilmedi. Güneyde bankacılık yanında ticari şirketlerle ilişkili de Off shore sistemi mevcuttur ve o pazarlarda Off Shore pazarlarında uyuşturucu paralarının, silâh kaçakçılarının paralarının ya da Kuveyitli rüşvet yiyen Arap şeyhlerinin paralarının aklanması yanında aynı zamanda dört-beş bin adet şirketin de, ticari şirketin, müessesenin de temsilcisi vardır ve o paralar da ticari amaçlarla dönüp dolaşmakta, kullanılmaktadır. Bizde sadece bankacılığa yönelik bir sistem getiriliyor. Bunun mantığını da açıkcası anlayamadığımızı zaten Komite aşamasında da söyledik. Şimdi ille ısrar ediyorsanız, Off Shore Bankacılığı bu ülkeye getireceksiniz, ülke açısından yapılması lâzım gelen birtakım işler vardır.

Birincisi; çok iyi bir örgütlenmeyi eğer gerçekleştirebileceksek, çok iyi bir denetim mekanizmasını birlikte getirebileceksek belki belli oranlarda bu ülkeye yarar sağlayabilirsiniz. Ancak bugünkü yapınızla bunun mümkün olmayacağı da bilincimizdedir.

İkincisi; çok iyi bir altyapı ister. Ulaşımında biz şimdiye kadar yaya kaldık. Hem deniz ulaşımında, hem hava taşımacılığında kesinlikle yaya kaldık. İletişimde çok ileri derecede olanaklar ister, bunlar da yine bizim ülkemizde yoktur. Yani bırakın bunların olmamasını, daha bu ülkeye insanlar girer, çıkarken doğru dürüst bir VIP'si yoktur. VIP olmadığını bir yana bırakalım, CİP denen Avrupa'da yine Off Shore Bankacılar için çok önemli olan kurumlar da yoktur. Hatta bazı tüccarlarımızın, bazı iş adamlarımızın VIP'yi kullanmak için ne büyük mücadeleler yaptıklarını da ve en üst düzeyden destek aldıklarını

da çok iyi biliyoruz. Yani öyle bir memleket ki birinci sınıf hiçbir hizmeti yok, bekliyorsunuz ki Kolombiya'nın patronları paralarını buraya yollayacaklar, size emanet edecekler, ya da İsviçre'den vazgeçecekler, İsviçre'de kara paralarını aklayacak yerde o meşhur nedir, bir silâh tüccarı vardır?...

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kaşıkçı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kaşıkçı. Suudi Arabistan'ın Kaşıkçısı gelecek silâh paralarını size yatıracak ve bununla ticaret çevirecek! Bunu hayal etmek bile bizim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için bugünkü koşullarda mümkün değil. Kaldı ki Yasa, dikkatinizi çekerim Merkez Bankası mihveri üzerine oturtulmuştur. Bütün maddelerinde Merkez Bankasının denetimi getirilmektedir. İzin de, ön izin de Merkez Bankası aracılığı ile verilecektir. Hemen hemen her konuda yetkili olarak Merkez Bankası kılınmaktadır. Denetim yapacaktır, istediği zaman bilanço için bunları karşısına çıkaracaktır, hesap soracaktır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Şirketler Mukayyiti de.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şirketler Mukayyiti de buna paralel olarak devreye girmiş olacaktır ve bu denetim böylece yürütülecektir. Mümkün değil. Çünkü bugün için bu memlekette doğru dürüst bir Merkez Bankası olduğunu söylemek olası değildir. Bir defa Merkez Bankası özerk bir kuruluş değildir, sağlam geçmişi olan, sağlam temellere oturtulmuş olan bir Merkez Bankası yoktur. Para, kredi politikasını belirleyen, bilinçli kadrolarla piyasaya müdahale eden ve bankacılık sistemini denetim altına alan bir Merkez Bankası yoktur. Yani bugün için sizin Merkez Bankanız bu ülkedeki yerel bankaları bile denetleyememektedir. Bunu ben her zaman söylüyorum, açık açık söylüyorum. Daha o bankaların kapılarından girememişlerdir.

Yani Merkez Bankası bugün yerel bankaların ne yaptığından bile haberdar değildir, ya da haberdar olmak istememektedir, denetleyememektedir. Ne faiz oranlarına bakmaktadır, ne halkı dolaylı biçimlerde komisyonlarla ve bileşik faizle soymalarına itiraz edebilmektedir, ne de doğrudan doğruya çek veya tahvil işlemleri ile uğraşabilmektedir. Böyle bir sağlıksız Merkez Bankasının olduğu ülke, bir de offshore bankacılık sistemine geçecek ve bunda başarılı olacak. Mümkün değildir. Şimdiden söylemiş olalım. geçmişte de söyledik, offshore bankacılık sistemi ile aynen serbest liman bölgesinde olduğu gibi başarılı olamayacağınız bir yana, birtakım problemleri, sorunları da birlikte bu ülkeye ithal edeceğiz.

Yine sağlam Merkez Bankası yanında offshore bankacılığa dayanabilmesi için sağlıklı bir yerel banka sisteminiz olması lazım. Bu var mı? Bugün bizim bankacılık sistemimiz bir fiskede yıkılacak tefecidir. banka değildir. Sağlam ihtiyatları ayrılmış, rezervleri olan, işlemlerini bilinç içinde yapan, kredilendirme orta ve uzun vadeli kredilere yönetebilecek kadar güçlü bir bankacılık sistemimiz bizim yoktur ve banka yasalarımız da sağlıksızdır. Bugün bu ülkedeki bankalar yazık ki hâlâ aile imtiyazındadır. Çoğu, en azından büyük bir kısmı bankalarımızın tamamen kişilerin veya ailelerin inhisarındadır.

Dünya artık bunu kaldırdı. Tamamen merkez bankalarının kontrolünde bankacılığı public company şekline dönüştürdü, aile imtiyazını kaldırdı ve o bankanın ortaklarının o banka mevduatlarını kullanmasını da önledi. Büyük oranda önledi. Bizde hâlâ aynen yahudi tefecinin, bezirgan tefecinin zihniyeti ile köşe

başlarında yeni yeni bankalar açılmakta ve bu bankalar vasıtasıyla birtakım aileler, birtakım büyük toptancı tüccarlar icrai faaliyet eylemektedir. Bu sağlıksız, bu köksüz, bu denetimsiz yerel banka sistemimiz de getireceğimiz, eğer getirirlerse bu offshore, çok uluslu bankaların rekabetine, girişimlerine veya el altından yürütecekleri dalaveralara kesinlikle dayanamayacaktır. Öyle ise, eğer ciddi bir offshore bankacılık sistemi getirecekseniz erteleyin bu birleşiminizi, oturun sağlıklı biçimde, üçünü ele alın birlikte, offshore bankacılık, Merkez Bankası, yerel bankalar sistemi, üçünü birden düşünün, bütün bankacılıkla ilgili yasaları masaya koyun. En sıkı denetimi, bu ülkeye en yararlı denetimi, hangi biçimde getireceğinizi belirleyin ve ona göre bir offshore bankacılık sistemini ülkeye ithal etmeye çalışın. Aksi takdirde bunlar yapılmadığı durumda başarısızlık daha şimdiden kesindir.

Şimdi bizim açımızdan ben olaya baktım. Kısaca bir de gelmesini istediğimiz şirketler açısından olaya bakalım. Niye gelsin? Bir defa güvenilir bir yönetim yoktur Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde. Tanınmamış olmamız bir yana, yani dünya üzerinde sadece Türkiye tarafından tanınmış olmamız bir yana, bir de güvenilir bir yönetim oluşturamadık. Davranışlarımız sürekli çelişkiler içerisinde olmuştur.

Her olayda farklı bir davranış ortaya koyduk ve zannettik ki bizi yalnızca Saray önündeki bir çevre dinlemektedir. Oysa bunlar, dünyanın gözü üstümüzde, pertavsızı koymuşlar her yaptığımızı izliyorlar. Neler oldu? Mesela en son, tabii Kıbrıs paraları hikayesi geçmişte olmuştur, onu şimdi açmak, tekrar o yarayı deşmek niyetinde değilim. O Kıbrıs paralarının daha öncesinde de birtakım hisse senetlerinin iç edilmesi, harup sehimlerinin iç edilmesi olayları vardır. Yani para piyasamız bizim malumdur. Birtakım sakatlıklarla, birtakım usulsüzlüklerle birtakım baştan karalıklarla malumdur.

Ama gelelim daha yakınlara. İşte son Poly Peck olayında yöneticilerimizin, hepsi bir başka biçimde yasa tanımazlığı, usulsüzlüğü, kuralsızlığı destekleyecek şekilde demeçler verebilmiştir, davranışlara girebilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız hiç gereği yokken Poly Peck olayında sanki konuştuğu zaman Asil'i arkalıyormuş gibi, sanki sıkıntıya düşmüş şirketleri kurtaracakmış gibi bir tavırla birtakım yanlışlar yapmıştır, demeçleri ile bunu kamuoyuna, dolayısıyla Türkiye'ye, dünyaya duyurmuştur. Bu bizim tabii ülke olarak güvenilirliğimizi zedelemiştir. Ne demiştir Sayın Cumhurbaşkanımız? Efendim milliyetçi yabancı sermaye olmazsa bu memlekete kimse gelemmez. Yabancı sermayenin milliyetçisi olamaz. Eğer yabancı sermaye istiyorsanız yasalarınızı ona göre düzeltirsiniz, kaynak arıyorsunuz, yabancı sermaye yabancıdır. Yabancı sermaye birtakım tehditler getirirsin ama yabancı sermayenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni seven, Ulusal Birlik Partisine arka çıkması mukadder olan bir şirket olmasını da isteyemezsiniz. Hepsi ille ki Ulusal Birlik Partisinin peşinden gidecek diye bir koşulu yabancı sermayeye dayatmak mümkün değildir. Kaldı ki bu da yetmiyor, Sayın Cumhurbaşkanımız, gene yasalarımıza aykırı bir biçimde, %49'dan fazla bir hisseyi hiçbir yabancı sermayedara vermez demektedir. Belki bunu diğer muhalefet partileri zamanında savunmuştur, karşı çıkmıştır, belki onlar söyleyebilir ama bizim yasalarımızda bunu yine Ulusal Birlik Partisi kendisi eli ile çıkarmıştır ve bu tehdit ortadan kaldırılmıştır. Yani yabancı sermaye geldi Bakanlar Kurulu tarafından uygun bulundu mu eğer %90, %95 hisseye dahi sahipse burada bir şirket oluşturabilmektedir. %49'la sınırlanmış değildir. ama bunu Sayın Başkan üstelik bir kızgınlık içerisinde söyleyebilmekte ve bir güvensizlik yaratmaktadır. Peki, Off Shore Bankacılık için bu ülkeye gelecek olan bu şirketler bunları dinlemiyor mu? Bunları görmüyor mu? Yani kayyım Stone'e karşı KKTC'nin davranışını, ya da Sayın Cumhurbaşkanının yabancı şirketlere karşı demeçlerini bilmiyor mu? Biliyor. Güvenilir bir bölge

olmadığımız için de kesinlikle gelmesi de sözkonusu olmayacaktır. Onun için bu getirmekte olduğunuz sistemin çalışmayacağı daha şimdiden belli. Çalışmayacağı için de birtakım anomaliyi beraber getirecektir. Bir yasa çıkarıyorsunuz, ortaya atıyorsunuz, belki birtakım üçkâğıtçılar baştan, baştan vole vururum düşüncesi ile atılıp kapılacaklardır, geleceklerdir ama hiçbir zaman gerekçenizde yazdığınız sonuçları almamız, bu ülkede almamız mümkün olmayacaktır. Tabii ki gelebilmek için bu şirketler ne ister? En az müdahale ister, en az müdahaleci bir devlet ister karşısında. Oysa bizde yine karşımızda Salamis Bay Oteli davalarında veya Poly Peck olaylarında davranışlarımız görülmüştür. Bu nedenle zaten kimse gelmeyecektir. Tabii çok önemli bir konuda Yasanın bizatihi kendisidir. Yasa yeterli araştırma yapılmadan acele ile hazırlandı, maddeler alt alta sıralandı ve komiteye gönderildi. Bunu yaparsanız öncelikle iyi bir araştırma içerisine girmeniz gerekirdi. Dünyanın değişik yerlerinde uygulanan Off Shore Bankacılık sisteminin hiç olmazsa kurallarını, yasalarını buraya getirmeniz gerekirdi. O ülkelerde Off Shore Bankacılığının yararları, zararları saptanmalıydı. Bütün bunlar getirilmeli, tartışılmalıydı ve bu tartışmaların sonucunda da en sağlıklı sistemi ortaya çıkarmalıydınız. Bunlar da yapılmadı. Tam tersine gördük ki sabah gelindiği zaman, sabahki oturumunda sanki yangından mal kaçıracaktı gibi, üçüncü okunuşun da ivedilikle geçmesini sağlamak için parmak kaldırdınız. Aman fazla da uğraşmayalım bu işle, oysa çok önemli bir iş. Yani bu ülkede çok kötü birtakım gelenekleri köklü biçimde dayatabilme olanağı da var.

Eğer sıkı denetim altına almazsanız, eğer çalışan bir merkez bankanız yoksa, eğer yerel bankacılık sisteminiz ve şimdiki gittiği gibi tefeci zihniyetle yürütülecekse, off-shore bankacılık gelecekte bu memlekette çok büyük tehlikeleri içermektedir. Çünkü İsviçre kadar köklü en azından örgütlere de sahip olmanız için bu uyuşturucu aynen o uyuşturucu kullananları yıktığı gibi bizim ülkemizi de bu uyuşturucu paranın aklanması sırasında yıkabilir. Bu tehlike de gerçekten vardır ve hiçbir zaman sanmayın ki ben olayı burada izam ediyorum. Kendi ağızlarından sizlere, kendi profesörlerinin pasajlarını bu nedenle okumaya çalıştım.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; işte bu nedenlerle benim bu Yasaya olumlu oy vermem mümkün değildir. Teklif yaptık, Komisyon aşamasında dedik ki acele etmeyelim, hem yasalar getirilsin inceleyelim, hem uygulamaları daha teferruatlı görelim, hem de benim önerim vardı, bunlar sayın Kotak'ın önerisi idi, kendi önerim de vardı, yerel bankacılarımızı da çağıralım, onlarla da konuşalım, yerel bankacılar ne diyor, bu sistemle içe dönük krediler de verebilecek off-shore bankaları. Yani içe dönük de birtakım faaliyetleri olacak. Yerel bankalarımız da şu anda sağlıksız bir yapı mevcuttur. Acaba onlar ne diyor? Onların idarecileri offshore bankacılık sistemine nasıl bakıyorlar. Onların düşüncelerini alalım, onların kaygılarını öğrenelim ve ona göre de daha ileri aşamalarda daha tartışmalı biçimde daha sağlıklı bir yasa yapmaya çalışalım dedim. Bu önerilerimiz de kabul edilmedi ve süratle Tasarı Komiteden geçirildi, karşımıza getirildi. Bu nedenle açık söyleyeyim bütün tehlikelerine işaret etmiş olmama rağmen kesinlikle kaygı taşıyorum, kaygılı değilim. Çünkü çalışmayacak bir sistemdir, kimsenin pek geleceği yoktur. Bu nedenle de öyle pek fazla üzülecek, kaygılanacak bir durum da yoktur. saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi.
Buyurun Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, salonda olan veya salonda olmayan değerli milletvekilleri ve bakanlar; %55 oy alarak kıran kırana bir seçim döneminden sonra hak etmediği %68'lik bir temsiliyetle bu Meclise Ulusal Birlik Partisinin, bu Yasa çok önemlidir, ivedi geçmesi gerekmektedir deyip salonda bile oturmadığını görmek herhalde bu halk için ibret verici bir olaydır. Çünkü bu yasa önemli idi, ivedi geçmesini istiyordunuz, eliniz kanda olsa, Bakanlar Kurulu bile burada yoktur. Bakanlar Kurulunun hatta bulunmadığı bir salonda yasa geçirmeye kalkıyorsunuz. Bu gerçekten üzülmenecek ve hatta bana göre Ulusal Birlik Partisi için utanılacak bir olaydır. Buna rağmen biz tutanaklara konuşmaya devam edeceğiz ve sizi halka şikayet etmekten geri kalmayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; offshore bankacılığı getiriyorum diye yola çıkan Hükümetin temsilcileri sözkonusu Komiteye geldiler ve ben ısrarla kendilerine varsa elinizde bu dünyada uygulanmakta olan offshore bankacılıkla ilgili bir kanun gösteriniz dedim. Ne acıdır ki sözkonusu öneriyi yapan bakanlık bize tek bir yasa örneği sunamadı. Sadece oraya gelen teknik adam bize Güney Kıbrısta offshore için reklam için yapılmış olan üç yapraklı bir broşürü işte burada var, bahsederler dedi.

O bir tanıtım broşürüydü. Yani bir Off Shore Bankacılık Yasası geçiriyorsunuz bu Meclisten, hem de o kadar önemli ki sizin için, arkanızdan biri koşuyor herhalde, ivedi geçmesini de istiyorsunuz. Bekleyecek kadar vaktiniz yok. Hatta bizi dinleyecek kadar vaktiniz yok. Meclis salonuna bile girmiyorsunuz. Biraz sonra bitince, gelip parmakları kaldırıp görevinizi yerine getireceksiniz. Ama elinizde, bu dünyada uygulanan bir tek yasa örneği yoktur beyler. Bunun üzerine ben, kendi girişimimle, böyle birkaç tane bölgede uygulanmakta olan, ülkede uygulanmakta olan off shore bankacılıkla veya off shore şirketlerle ilgili yasayı getirmek üzere harekete geçtim. İlgili yerlere telefon ettim ve gelip Komisyonda da Sayın Bakanı ve diğerlerini de haberdar ettim. İzin veriniz en azından, bu örnekler elimize gelsin. Ama görüyorum ki, sizin ihtiyacınız vardır. Yani bu hazırladığınızla bir yere varamazsınız. Sizin ihtiyacınız vardır. Geldikten sonra bari Komisyon çalışmasını tamamlayalım. Bize verilen yanıt çok basit. Efendim, biz bu Komisyon çalışmasını tamamlayalım, Genel Kurulda siz, eline geçerse, bundan da söz edersiniz. Genel Kurula kadar elimize geçmedi, ama geçecek. Ne faydası olacaktır Genel Kurulda bunun geçirilip geçirilmemesiyle? Siz Komisyonda gidip böyle bir metne bağlandınız ve önümüze bu metin gelmiştir ve bu metinle bu ülkeye herhangi bir şekilde hizmet edileceğine, ben şahsen inanmıyorum. Off Shore Bankacılık Yasa Tasarısı olarak sunulan sözkonusu Tasarının, dünyada uygulanan örneklerini desteklediğimi ve Yasanın belirli maddelerine de oy verdiğimi burada açıklamak isterim. Ama ben bir noktaya kadar ilerledikten sonra, bir de baktım ki, bu ülkenin yurttaşına böyle bir kurum kurulması hakkı verilmemektedir. Hayır, KKTC yurttaşları off shore bankacılığı yapamaz. Madde koydular. Askerlik yaparsınız, siz yapacaksınız. Vergi vereceksiniz, siz vereceksiniz. Ama bu ülkede bazı ekonomik faaliyetler varsa, bir zümre gizli ve saklı yürütecek. Yani bir John bulacak, Londra'da yerleşmiş bir Kıbrıslı Türkü bulacak veya Türkiye'den getirilecek birkaç yurttaş bulacak. Gizli saklı onunla ilişki kuracak, ama yurttaş alını açık yüzü pak gidip kendi bu hizmeti yapmayacak. Yapmayacak ki

beş, on tane çıkarçıya kalabilisin. Benim anladığım budur yalnız. Dünyanın neresinde görülmüştür? İngiltere'de mi vardır? Başka ülkelerde mi vardır? Bir Barclays Bankası bugün orada bankacılık yapmaktadır. Ama çeşitli ülkelerde off shore bankacılık yapmaktadır. Ne mahzuru vardır? İngiltere'nin kendinin ilgili bölgelerinde de kaydı vardır ve faaliyet göstermektedir. Buna bir engel mi vardır? Yoktur. Yeter ki, yasanın öngördüğü çerçevede etkinlik sürdürebilsin. Önemli olan budur.

Şimdi, Yasanın birinci eleştirdiğim noktası, bu Hükümetin elinde bir tek, dünyanın herhangi bir yerinde uygulanan örnek yasa yoktur. Varsa, getirsinler burada gösterebilirler bize. Komisyonda gösteremediler. Olmayan bir yasanın, oradan buradan derlenen maddeleri ile karşı karşıyayız işleyişi şüpheli. Ama büyük büyük lâflar ediliyor ve burada da ivedi geçmesi isteniyor. Bizi üzen, beni üzen esas budur. İkinci madde...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) - Komite istedi Sayın Kotak. Biz istemedik, Komiteniz istedi.

İSMET KOTAK (Devamla) - Neyi?

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - İvedi geçmesini.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ben öyle bir oy vermedim efendim. Komitemiz değil, sizin Komiteniz. Siz ne emir verirsiniz, Komiteniz onu dinler. Bana ne söylüyorsunuz? Siz istediniz demektir, ben değil. İvedilik kararına karşıyım başından beri.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Siz Komitede değilmisiniz?

İSMET KOTAK (Devamla) - Komitedeyim, karşıyım.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Görüşünüzü söylersiniz.

İSMET KOTAK (Devamla) - Niye?

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Yani biz istedik demektir? Komite getirdi ama.

İSMET KOTAK (Devamla) - Hükümet olarak istemeseniz,
o Komite uyar mı?

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Komite getirdi ama.

İSMET KOTAK (Devamla) - Hükümetiniz istedi.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Meclisten çıkan bir yasa...

İSMET KOTAK (Devamla) - Şimdi, sağır sultanın bile işittiği şeyi Sayın Borman, Sayın Bakan, halktan saklamayın. Siz Hükümet olarak arkanızda birileri koşuyor gibi, bir an önce bunu geçirmek istediniz.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Benzetme yanlışdır. Yani Meclis bunu kabul etmezse, o yasa geçersiz mi?

İSMET KOTAK (Devamla) - Tamam efendim, değil efendim. Ben geçersizdir demedim. Öyle birşey söylemedim. Ben dedim ki geçersizdir? Kesinlikle, bu Meclis kabul ederse geçerlidir. Ama daha iyi bir çalışma yapmasına niye olanak vermediniz? Gerçek olan budur. Komisyonunda vermediniz. Genel Kurulda da geldiniz, sanki hiçbir işiniz kalmamış gibi, bugün geçireceksiniz. Ne yararı olacak? Göreceksiniz, en kısa zamanda, siz Bakan olarak veya sizden sonrakiler gelip bu Yasayı değiştirecektir. Düzeltmeye kalkacaktır.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Geliştirsinler efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - E, bunun adı geliştirme değil, delme olacaktır ondan sonra.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Biz geliştirdik. Geliştirsinler.

İSMET KOTAK - Tamam efendim Sayın Bakan demek kararlıdır, ben göreceğiz kim haklı, kim haksız, arkamızdan kim koşturuyor.

Şimdi 2'nci madde en önemli olay burda, off shore bankacılık ve off shore şirketler olayıdır dünyada. Şirketler olayını burda bertaraf edildi neden? Herhalde hükümet çevrelerine yakın, UBP'ye egemen bazı şirketlerin temsilcileri buna gerek yok, bizim acenteliklerimiz sonra elden gider. İnsaf ediniz. Bize verilen bilgi, efendim daha acaba ne yapabilir bunlar? Zararı ne olur, bilmiyoruz orda. Eğer siz off shore şirketiyle geldiler Komisyona diyorlar ki Güney'de altı bin tane vardır. Ondan sonra çıka çıka on dokuz tane veya on altı tane banka çıktı. Banka şubesi veya bankası. Demek ki gerisi şirkettir. Hem takdim ediyorsunuz, çerçeve çiziyorsunuz, büyük bir olay gösteriyorsunuz. Hem de Kuzeyde kurulacak off shore sistem içerisinde şirketlere yer vermiyorsunuz. Öyleyse bunun bir yaygın faaliyeti olmayacaktır. Değerli arkadaşım Ergün Vehbi'nin dediği gibi Bankalar olayda işleyemez. Yani uydurma bankalar gelecektir buraya. Uydurma bankalar. Çünkü sizi resmen tanımamış ülkelerin bankaları gelip burda off shore faaliyeti de yapmaz. O halde bunun çıkar yolu ikilidir, biri şirketleri açmaktır. Şirketlerde hiç bir mahsur yok ki. Bir masa, bir sekreterle çalışan off shore şirketi demektir bu. Yani dev bir Volvo şirketinin veyahut Kıbrıs'ta ithalat ihracat yapan geriye kalan firmaların Orta Doğuda veya üçüncü ülkelerde ihracatını yönlendirdiği yer, Beyrut'tu, İstanbul'du, Mersin'di, Kıbrıs'tı. Zaten siz bu Yasada yine geç kaldınız. Çünkü Türkiye hemen ardından bunu geçirmeye çalışmaktadır. Serbest Limanda aynı olay yaşandı. Önce Mağusa dendi bize kurdurtuldu. Karşımıza Mersin çıkartıldı. Zaten Mağusa söndü. Buyurun gidin bakın, bir-iki tane firmadan başka doğru dürüst faaliyet gösteren yoktur. Şimdi aynı olay burda yaşanıyor. Ama burda da kısıtlanıyor. Aman şirketler girmesin. Girmedi, bankacılık. Bankacılıkta da ben size söylüyorum. Etkisiz ve bence dayanıksız kurumların belki yeri olabilir bir kaç tanenin, ondan öte

de işlemez.

Buna ilaveten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlarına da kapatılmıştır. Esas benim tepki gösterdiğim olay budur. Komisyonda, gerek Komisyon üyeleri, gerekse Sayın Bakan yaptığımız bir öneriyi olumlu bulmuşlardır. Yani bizi bu Yasaya karşı, karşı niyetler besleyen veya benimsemeyen, veya sistemi tasvip etmek isteyen bir kişi olarak sunamazlar. Çünkü bizim önerimiz daha da ilerletmiştir olayı. Örneğin yine orada da anomali vardır. Eğer bir banka, off shore bankacılık faaliyete geçerse yurt içine herhangi bir şekilde kredi sağlayamayacaktı. Biz öneri yaptık ve Devlet Plânlama Örgütü ekledi arkadaşlar. Devlet Plânlama Örgütü'nün onayladığı projeler çerçevesinde Bakanlar Kurulunun izniyle bu kredinin verilebilirliği bu Yasaya madde olarak girmiştir. Öyleyse iyi niyetimizi koruyoruz Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN - O bakımdan bir şey demedim.

İSMET KOTAK - İyi niyetimizi hâlâ koruyorum. Çünkü eğer işleyecek bir yasa yaparsak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bundan kazanç sağlayacaktır. Ama kendi yurttaşına bunu yasaklarsanız kiminle işleyeceksiniz? İşte az önceki olacaktır. Yine seçkin bazı yurttaşlarımız, seçkin bazı dış yurttaşları ile işbirliği yapmak suretiyle örtülü bu olayların içerisine girecekler. Geriye kalanlar da uzaktan bakacaktır. Ve bu da işleyecektir ve siz de bileceksiniz. ~~Hükümet~~ Hükümet olarak da, milletvekili olarak da, halk olarak da bilecekler ve diyecekler ki bu Off Shore Bankasının arkasında falan yurttaşımız yatmaktadır. Bunu yine getiriyoruz bu Yasayla. Açınız, hiç gereği yoktur. Çünkü burada dendi ki Sayın Bakandan ve diğerlerinden gelen eleştiri, eğer böyle bir madde ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlarına biz bu faaliyeti açarsak o zaman kendi kaynaklarımızı yurt dışına transfer etmiş oluruz. Halbuki Yasa çok açıktır. Off Shore'de kesinlikle gerçek ve tüzel kişiden kaynak sağlayamaz, yurt içinden. Yurt dışından sağlayacaktır bu kaynağı. Bu bellidir. Siz bankacılık kuracaksınız, İsviçre'den sağladığınız krediyi ya içteki Devlet Plânlama Örgütü'nün onayı ile bir projeye veyahut da Türkiye'deki başka bir projeye kullanılabileceksiniz.

İşleyiş budur. İşleyiş bu olduğuna göre, KKTC yurttaşının orada bir bankanın şubesini ön ayak olup açtırması veya kendinin kuracağı bir bankayı açarak off-shore faaliyet göstermesi, bu Yasa çerçevesinde niçin yasaklanmaktadır? Bunda, hiçbir şekilde savunulacak bir yan yoktur. İçteki kaynağını zaten kullanmayacaktır. Ha, diyorsanız ki, bazı beyler yurt dışına kaçırdılar varlıklarını, o varlıkları kullanacaklardı, zaten başkasının emrindedir o varlıklar, sizin denetiminizde değildir. Dolayısıyla, bunlar çelişkidir. Ben, Yasanın yararsız olduğu savunmasında değilim. Off-shore bankacılık ve off-shore şirketlerinin Kuzey Kıbrıs'ta faaliyet göstermesi, gerçekten eğer maddeler yumuşatılırsa yarar getirebilir. Ancak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlarını bundan mahrum etme hakkınız yoktur, bu Meclisin de yoktur. Sürekli kendi yurttaşımızın üzerine ayaklarımızla basamayız. Askerlik yapacaksınız, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı. Geriye kalan bir ay. Vergi vereceksiniz, yurttaştır. Savaşa gidilecek, yurttaştır. Savunacak olan yurttaştır. Ezgiyi, cefayı çekecek olan yurttaştır. Ekonomik bir faaliyet olduğunda hayır, cebinde çift pasaport taşıyacak. Ya İngiltere'de oturacak, ya Türkiye'de veya dünyanın başka tarafında, o gelip yapabilecek bunu. Bu mümkün değildir. Bu, adaletsizliğin ta kendisidir. Bu, Yasanın en aksak yanıdır.

İkinci bir aksak yanını da işaret edip sözlerime son vermek istiyorum. Çünkü biliyorum aceleniz vardır. Off-shore şirketleri kurmak mecburiyetindesiniz. Kurmadığınız taktirde, yarım yamalak bir yasa yapmış olacaksınız. Bu Yasanın neden ivedi olduğunu hâlâ anlamadım. İnşallah önümüzdeki günlerde kapıda bekleyenlerden bunu anlarız. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak. Buyurun Sayın Borman.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bari UBP'liler gelip Bakanı olsun dinlesinler efendim.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) - Şimdi gelirler Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bizi dinlemezler de seni olsun dinlesinler.

NAZİF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Gelirler şimdi.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İnşallah. Belki yalnız parmak kaldırmaya gelecekler.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN - Dışarıda da hoparlörler var. Onun için...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Var var. Zaten eve de taşıyacağız hoparlörü ve oradan telefonla oylayacağız bunları artık.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Off-Shore Bankacılık Yasa Tasarısı, gelişen ekonomik koşullara göre, bölgemizde özellikle değişen ekonomik koşullara göre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisinin de ayak uydurması için, o gerekçe ile ortaya çıkan bir Yasa Tasarısıdır. Ve bu Yasa Tasarısı, tabii çok acele, söylendiği gibi, hazırlanmış bir Yasa Tasarısı değil. Bu Yasa Tasarısı, geçmiş hükümetlerin gündeminde de olan ve uzun zaman hazırlık da yapılan bir Yasa Tasarısıdır. Bu Kurul gündemine kadar da geldi ama kadük oldu. Yani görüşülme imkânı bulmadı.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ama bir örnek yasa getiremediler o günden beri.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Örnek yasa bulmaya gerek yok. Yani esasları belirledikten sonra, o esaslara göre kendinizi adapte edersiniz. Yani biz bilâhare hiçbir değişiklik yok. "Cyprus and Off-Shore Financial Center." Yani bu kitabı, Merkez Bankasının bütün kanunları ile içinde.

Şimdi, ben tabii konuşmamı...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Güney Kıbrıs'ınki o, değil mi?

NAZİF BORMAN (Devamla) - Güney. Çok uzatacak değilim. Yalnız bu ameliyeden Kuzey Kıbrıs'ın sadece fayda göreceğini, Kuzey Kıbrıs için hiçbir menfi tarafının olmadığını belirtmek isterim. Gelecek olan fayda, az yahut çok. Bunu elbette ki tatbikat gösterecek. Ama off-shore bankacılığın bütün ekonomimize ve ülkemize getireceği hep artıdır. Hep müspettir. Bir tek eksisi yoktur.

Şimdi Ergün Bey diyor ki e, bu kaynaklar efendim legal olmayan paralardır. E, kardeşim yani cebindeki paranın ne olduğunu ben ne bileyim.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hesabını mı soracaksınız?

NAZİF BORMAN - Ve bunu da sorma durumumuz mevcut değildir. Çünkü Off Shore'un esası kendi ülkesinde büyük bir rekabet altında çalıştıramadığı belli kaynakları, kişi olsun, şirket olsun, bankacı olsun, bu kaynakları kendi ülkemizde, yeniden Off Shore'da yine düşük maliyeti dolayısıyla, çünkü bunlar bizlerden ne banka yasal karşılık isteyecek, ne dispoñibilite açısından, nakit para tutmasını isteyeceğiz, yani bir çok

şeyden muaf. Bizim Off Shore'umuzda, yani kıyımız dışında muamele gören bankalar. Ve bu avantajdan faydalanmak suretiyle, finans işlemi yine dışa doğru finans işlemi yapacak olan bankalardır. Yani bu böyle olduğuna göre, bu konuda efendim X yazar İsviçre' de bu konuyu almış da efendim işte kaçakçılık şu bu demiş. Bir kere her hadisenin üzerine taktığınız gözlüğün rengiyle bakarsanız, o hadiseyi öyle görürsünüz. Yani böyle bir bankacılıkta ille de kara para aklanacak diye bir gerekçe ileri sürmek isterseniz, bin bir tane kitap bulursunuz. Gidiniz kütüphanelere istediğiniz anlamda kitap bulursunuz. Aynı ekonomi konuda bir sosyalist yazar başka türlü yazar, bir tanesi başka türlü yazar. Yani bunu bize bir öcü gibi göstermeye de hakkı yoktur. Tabii fikrini söyleyebilir, inanç odur. Dolayısıyla biz külliye, tamamen Ergün Beyin iddialarını burda reddediyoruz. Öyle bir şey varit değildir.

Şimdi gelelim ikinci bir arguman daha ileri sürüldü. Şirketler eksiktir. Bir kere bizim ülkemizde bir Serbest Bölge kuruldu. Bu Serbest Bölgede Off Shore hizmetidir yapılan. Ama bu Serbest Bölgede düzenleme gerekirse düzenleme yapılsın. Serbest Bölgede bu düzenleme yapılsın, bu şirketler gelsin. Çünkü salt "office-work" değil, ofiste yapılacak bir işlem değil şirketlerin işi. Bir kere depolaması var, getireceği eşyayı re-export durumu var. Bunun yanında akla ne gelirse. Yani bir ticari ameliye, bir ithalat ameliyesi işin içerisine girince bu finans içten başka taraflara gider ve bu imkân ülkemizde vardır. Arkadaşlarımız endişe etmesin. Off shore esaslarına, hatta off shore getirdiğimiz "incentive"lerden, kolaylıklardan daha çok "incentive"olan Serbest Bölgeye bu şirketler keşke olsa da gelse, bundan ülkemiz kazanç sağlar. Dolayısıyla bizim görüşümüz odur ki ve Güney'de de aynıdır. Yani ben onu söyleyeyim, Güney'de de şirketler başka yasaya tabidir. Sigortalar yani Off Shore sigortalar başka bir yasaya tabidir. Bankacılık, off-shore bankacılık hizmetleri de başka bir yasaya tabidir. Yani ille de bir yasanın içinde toplamaya da gerek yoktur.

Maruzatımız bu kadardır. Ben zannediyorum ki off shore bankacılık hizmetleri ülkemizin finans ve dış hizmetlerden yararlanmasını bir tarafa bırakın, bir kere ülkenin fizibilitesini, ülkenin tanınmasını, adının anılmasını sağlayan önemli bir Yasadır. Ve geçirilmesinde çok yarar görmekteyiz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Madde madde okuyun lütfen.

KÂTİP -

OFF SHORE BANKACILIK HİZMETLERİ
YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir 2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
- "Bakanlar Kurulu", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır.
- "Devlet Plânlama Örgütü", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Plânlama Örgütünü anlatır.
- "Merkez Bankası", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını anlatır.
- "Yabancı Banka", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları dışında yabancı kişiler tarafından kurulan bankayı anlatır.
- "Yabancı Kişi", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmayan kişileri anlatır.
- "Yabancı Tüzel Kişi", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kayıtlı olmayan ve ortaklarının en az %51'i yabancı kişilerden oluşan tüzel kişileri anlatır.

BAŞKAN - 2'nci madde hakkında söz isteyen?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

- Amaç 3. Bu Yasanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hizmetler sektörüne doğrudan, genel ekonomiye ise dolaylı olarak olumlu katkılar sağlamak için off shore bankacılık faaliyetlerinin başlatılmasına ve bu tür faaliyetlerin etkinlikle sürdürülmesine olanak sağlayacak off shore bankacılık birimlerinin kuruluş ve çalışma esaslarını belirlemektir.

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen var mı?...
Yok. 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

İKİNCİ KISIM
Kuruluş Esasları

- Kimlerin Başvurabileceği, Başvurunun Nasıl Yapılacağı ve Koşulları
4. (1) Aşağıda belirtilen kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişiler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bu Yasa kurallarına uygun olarak Off Shore Bankacılık faaliyetinde bulunmak üzere Merkez Bankasına başvurabilirler:
- (A) Yabancı bankalar;
- (B) Yabancı bankaların şubeleri veya yan kuruluşları;
- (C) Yabancı gerçek veya tüzel kişiler.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca Merkez Bankasına başvuruda bulunanlar aday birim sayılırlar.
- (3) Aday birimlerin, başvuru ve kuruluş anında sunmaları gerekli belgeler ve bu belgelerin içeriği, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir tüzükle belirlenir.
- (4) Başvurularda alınacak harç miktarı, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir. Ancak bu miktar, .1,000.- ABD Dolarını aşamaz.

BAŞKAN - 4'üncü madde hakkında söz isteyen?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Ön izin 5. (1) Merkez Bankası, aday birimlerin başvurularını en geç bir ay içinde değerlendirir ve görüşleri ile birlikte Maliye işleri ile görevli Bakanlığa sunar.

(2) Maliye işleri ile görevli Bakanlık, başvuruyu inceler ve uygun gördüğü takdirde, en geç on beş gün içinde ön izin verir.

BAŞKAN - 5'inci madde hakkında söz isteyen?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Kuruluş
Sermayesi
ve Ön
İzin Kesin-
leşmesi

6. Off Shore Bankalarda aranan asgari ödenmiş nakdi sermaye miktarı 500,000.- ABD Dolardır. Nakdi sermaye, Merkez Bankasında bloke ettirildikten sonra ön izin kesinleşir ve Maliye işleri ile görevli Bakanlıkça başvuru sahibine çalışma izni verilir.

BAŞKAN - 6'ncı madde ile ilgili söz isteyen var mı?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

- Tescil ve koşulları 7. (1) Çalışma izni verilen aday birimler Şirketler Yasasında öngörülen işlemleri tamamlamak suretiyle Şirketler Mukayyitliğine tescil ettirilirlir.
- Fasıl 113 28/1974 7/1977 30/1983 28/1987 65/1989 (2) Aday birim, herhangi bir yabancı bankanın şubesi veya yan kuluşu ise, sözkonusu bankanın öncelikle uluslararası veya en azından ulusal düzeyde iyi bir isim yapmış olması ve yeterli düzeyde bankacılık deneyimlerinin bulunduğu bir ülkede tescil edilmiş olması koşulu aranır. Bu durumda aday birim ana bankasından iyi durum mektubu (letter of comfort) ibraz etmek zorundadır.
- 11/1976 25/1983 26/1987 42/1989 (3) Aday birim, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ilk defa kurulacak bir banka ise, Bankalar Yasası gereğince, bankaların kurulmasında kuruculara aranan koşullar aranır.

BAŞKAN - 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?.... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

- Off Shore Bankacılık Birimlerinin Oluşumu 8. 7'nci madde kurallarına uygun olarak Şirketler Mukayyitliğine tescil ettirilen aday birimler, Off Shore Bankacılık Birimlerini oluştururlar.

BAŞKAN - 8'inci maddeyi oyluyorum efendim. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

Faaliyete
Başlama
Zorunluluğu

9. Off Shore bankacılık birimi, Maliye işleriyle görevli bakanlıktan çalışma iznini aldıktan en geç üç ay içinde faaliyet yerini belirlemek, tam teşekküllü kadrosunu oluşturmak ve ana sözleşmesinde belirtilen hizmetlere başlamak zorundadır. Aksi halde, izinleri geçersiz sayılır.

BAŞKAN - 9'uncu maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

ÜÇÜNCÜ KISIM
Çalışma Esasları

Off Shore
Esasları ve
Off Shore
Bankacılık
Birimlerinin
Faaliyetleri
11/1976
25/1983
26/1987
/42/1989

10. (1) Off Shore Bankacılık hizmetlerini yürütecek olan Off Shore bankacılık birimleri, Bankalar Yasasında öngörülen her türlü bankacılık işlemlerini tamamen yurt dışına (Off Shore) yönelik olarak olarak yaparlar.

Ancak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşları, yatırım projelerinin Devlet Planlama Örgütünce onaylanması, Bakanlar Kurulundan izin alınması ve para biriminin döviz olması koşuluyla, Off-Shore Bankacılık Birimlerinden kredi alabilirler.

(2) Off Shore Bankacılık Birimleri, hizmetlerini, bu Yasada öngörüldüğü biçimde, örgütlenmiş tam kadrolar ile fiili olarak yürütürler.

(3) Off Shore Bankacılık Birimleri, uluslararası bankacılık işlemleri ile diğer mali işlemlerini, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yürürlükte olan Vergilendirme ve finans kurallarından bağımsız ve serbest olarak yerine getirirler.

38/1982
22/1987

(4) Off Shore Bankacılık Birimleri, hizmetlerini, yabancı uyruklu ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yerleşik olmayan müşterileri ve diğer Off Shore kuruluşlarla ve herhalükârda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde tedavülde bulunan para birimi dışında kalan ve Para ve Kambiyo İşleri Yasasında belirtilen konvertibil ve konvertibil olmayan para birimleri ile yürütmek zorundadırlar.

Ancak, Türkiye Cumhuriyeti ile yapılacak işlemlerde Türk Lirası döviz sayılır.

BAŞKAN - 10'uncu maddeyi oyluyorum efendim. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Birikim ve
Dövizlerin
Kullanımı

11.(1)Off Shore Bankacılık Birimleri, yurt dışından sağladıkları ve transfer ettikleri paraları ve kârlarını, yurt dışına transfer edebilirler.

Ancak kendi personel, idare ve idame giderlerini karşılayabilmek amacıyla, her hesap dönemi için gerekli miktarı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren yetkili bankalarda açacakları bir döviz hesabında bulundurup, harcamalarını bu hesaptan karşılarlar.

(2)6'ncı maddede belirtilen sermaye miktarı ile bu Yasa uyarınca ödenecek her türlü vergi, resim ve harç, Merkez Bankasının göstereceği para biriminden döviz olarak ödenir ve muhasebe kayıt ve işlemleri açısından da Merkez Bankasının göstereceği bir para birimi sürekli olarak kullanılır.

(3)Off Shore Bankacılık Birimleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dahilinde hiçbir banka, kuruluş ve gerçek veya tüzel kişiden kaynak sağlayamazlar.

BAŞKAN - 11'inci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Likidite Durumu ve Yükümlülük 35/1987 12. Off Shore Bankacılık Birimleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasasında öngörülen likidite, riske karşı sermaye oranları ve benzeri rezervlere uymak zorunda olmamakla birlikte, Merkez Bankasının talebi halinde, faaliyetlerine ilişkin bilgileri vermekle yükümlüdürler.

BAŞKAN - 12'nci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Personel İstihdamı 13. Off Shore Bankacılık Birimlerinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşları dışında istihdam edecekleri personel sayısı, 5'inci madde kuralları çerçevesinde ön izin verilirken Maliye İşleri ile görevli Bakanlıkça saptanır.

BAŞKAN - 13'üncü maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Sosyal Güvenlik 16/1976 12/1979 9/1981 43/1982 26/1985 36/1985 14/1990 1/1973 14. Off Shore Bankacılık Birimlerinde istihdam edilecek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı personel, Sosyal Sigortalar Yasası ile İhtiyat Sandığı Yasası kurallarına bağlı olurlar.

BAŞKAN - 14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

Toplantılar ve Faaliyet Raporlarının Sunulması 15. Off Shore Bankacılık Birimlerinin yönetim kurulları veya en üst düzeydeki diğer kurulları, yılda en az bir kez toplanmak ve yıllık faaliyet raporlarını görüşmekle yükümlüdürler.

Sözkonusu birimler, onaylanmış raporlarının birer suretini onay tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Merkez Bankasına sunarlar.

BAŞKAN - 15'inci maddeyi oyluyorum efendim. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

Yıllık Hesapların sunulması 16. Off Shore Bankacılık Birimleri, her hesap dönemini izleyen üç ay içinde denetlenmiş yıllık hesaplarını Merkez Bankasına sunarlar.

BAŞKAN - 16'ncı maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

DÖRDÜNCÜ KISIM

Mali Kurallar ve Muafiyet

Denetim Harcı 17. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren Off Shore Bankacılık Birimleri, yıllık denetim harcı olarak Merkez Bankasına 10,000.- ABD Doları öderler.

BAŞKAN - 17'nci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

Vergi
Yükümlü-
lüğü
41/1976
24/1977
62/1977
11/1980
35/1983
36/1987

18. Off Shore Bankacılık Birimleri, Kurumlar Vergisi Yasası ve Gelir Vergisi Yasası kurallarına göre saptanacak matrah üzerinden, Kurumlar Vergisi Yasasının 23'üncü maddesi kurallarına ve Gelir Vergisi Yasasının 32'nci maddesinin (2)'inci fıkrası kuralları ile ve 52'nci maddesi kurallarına bakılmaksızın, yüzde iki oranında vergiye bağlı tutulurlar.

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990

BAŞKAN - 18'inci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

Çalışanların
Vergi
Yüküm-
lülüğü
24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990

19. Off Shore Bankacılık Birimlerinde istihdam edilen yabancı personelin Gelir Vergisi Yasasına göre ödemesi gereken vergi miktarında yüzde elli indirim yapılır. Bu birimlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında görevli personellerine yapacakları ödemeler de yukarıda belirtilen esas çerçevesinde vergi kesintisine bağlı tutulur. Bu madde amaçları bakımından "Yabancı" sözcüğü, Gelir Vergisi Yasasının 2'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının (c) bendinde bu sözcüğe verilen anlamı taşır.

BAŞKAN - 19'uncu maddeyi oyluyorum . Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

Gümrük
Vergisi
Muafiyeti

20. Off Shore Bankacılık Birimlerinin ihtiyacı için yurt dışından ithal edecekleri ofis araç gereçleri ve Maliye işleriyle görevli Bakanlığın uygun göreceği uygun miktardaki diğer araç gereçler gümrük vergisinden muaftır.

BAŞKAN - 20'nci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Kurallar

Denetim
11/1976
25/1983
26/1987
42/1989
35/1987

21. (1) Off Shore Bankacılık birimlerinin her türlü hesap ve işlemleri, Bankalar Yasası ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası kuralları çerçevesinde, Merkez Bankasınca denetime bağlı tutulur. Denetim sonuçları gizlidir. Bu hususta nitelik ve görevleri dolayısıyla öğrendiklerini yasal olarak açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayan banka mensupları suç işlemiş sayılırlar ve haklarında, Bankalar Yasasında gizli bilgileri açıklayanlar için öngörülen cezai müeyyideler uygulanır.
- (2) Denetim yapacak elemanların nitelikleri ile denetim usul ve esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak tüzükle düzenlenir.

BAŞKAN - 21'inci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Cezai
Müeyyide
11/1976
25/1983
26/1987
42/1989
35/1987

22. Yapılan denetimler sonucunda bu Yasa Kurallarına ve Bankalar Yasası ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası kurallarına aykırı faaliyette bulunduğu saptanan Off Shore Bankacılık Birimleri hakkında, Bankalar Yasası ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasasının cezai müeyyidilere ilişkin kuralları uygulanır.

BAŞKAN - 22'nci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Ortaklık Koşulu 23. Off Shore Bankacılık Birimlerinin Ortaklarının yabancı uyruklu olması, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yerleşik bulunmaması ve Kıbrıs Türk kökenli olmaması esastır. Kıbrıs Türk kökenli olup Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yerleşik olanlar (ikâmet edenler) ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kökenli olanlar sözkonusu birimlere ortak olamazlar.

BAŞKAN - 23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Kaynak Kullanımı 24. Off Shore Bankacılık Birimleri, faaliyetlerini sürdürürken yaptıkları harcamaları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki kaynaklardan sağlarlar. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bankalardan herhangi bir amaçla ve nam altında kaynak sağlayamazlar.

BAŞKAN - 24'üncü maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Şirket Devri 25. İzin alıp kurulmuş olan Off Shore Bankacılık Birimlerinin devri ile ilgili koşullar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak tüzükle düzenlenir.

BAŞKAN - 25'inci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Değişikliklerin Bildirimi 26. Off Shore Bankacılık Birimlerinde sermaye, ortaklar, ipotek ve benzeri hususlarda meydana gelen herhangi bir değişiklik derhal Merkez Bankasının bilgisine sunulur.

BAŞKAN - 26'ncı maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Temsilci
Bürolarının
Kuruluşu ve
Görevleri

27. (1) Off Shore Bankacılık Birimleri, yabancı bir bankanın şubesi veya ayrı bir banka olarak kurulabileceği gibi, temsilci büroları şeklinde de bu Yasa kurallarına uygun olarak kurulabilirler. Ancak, temsilci büroları, bankacılık lisansı alamazlar ve bankacılık işlemleri yapamazlar. Temsilci bürolarının görevi, yabancı müşteriler ile dış ülkelerdeki ana banka arasında gerekli teması kurmaktır.
- (2) Kurulacak temsilci bürolarında uluslararası bankaların temsilcisi olma koşulu aranır.

BAŞKAN - 27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Büro
Denetim
Harcı

28. Temsilci büroları, yıllık denetim harcı olarak Merkez Bankasına 3000.- ABD Doları öderler.

BAŞKAN - 28'inci maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Devam edin.

KÂTİP -

ALTINCI KISIM
Son Kurallar

Yürütme
Yetkisi

29. Bu Yasayı, Bakanlar Kurulu adına, Maliye işleri ile görevli bakanlık yürütür.

BAŞKAN - Evet, 29'uncu maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe Giriş 30. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 30'uncu maddeyi oyluyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Evet efendim, sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmış, ikinci görüşmesi sona ermiştir. Şimdi Tasarının üçüncü görüşmesine geçiyoruz. Üçüncü görüşme kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacaktır. Kısa ismi okuyun lütfen.

KÂTİP -

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının bütününe oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri; bir ek sunuşumuz var efendim. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ömer Demir'in yurt dışı izin istemi vardır. Okuyunuz.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

KÂTİP -

13.11.1990

KKTC Meclis Başkanlığına,
Lefkoşa.

14.11.1990 - 18.11.1990 tarihleri arasında yurt dışında olacağımdan izinli sayılmamı rica eder, saygılarımı sunarım.

Ömer Demir

KKTC Gazi Mağusa Milletvekili

1010/...

- 1010 -

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir efendim.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 20 Kasım 1990 Salı günü saat 14.30'da yapılacaktır. Gündem sizlere daha sonra dağıtılacaktır. Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 17.05

1011/...

- 1011 -

- EK -

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
EKONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI

MALİ RAPOR

1990 MALİ YILI BÜTÇESİ
OCAK-EKİM DEVRESİ
UYGULAMA SONUÇLARI

A-FİNANSMAN

1. AYLIK FİİLİ TAHSİLÂT

Ekim, 1990 Ayı Fiili Tahsilâtlarının Geçmiş Ayın Fiili tahsilâtları ile mukayeseli durumu:

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>Eylül,1990</u>	<u>Ekim,1990</u>	<u>Artış veya Azalış</u>
-Dolaysız Vergiler	13.026.594.133	14.660.190.081	+ 1.633.595.948
-Dolaylı Vergiler	15.241.438.485	18.973.378.775	+ 3.731.940.290
-Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	2.979.153.443	4.229.764.582	+ 1.250.611.139
-Cezalar ve Müsadereler	163.978.814	364.038.785	+ 200.059.971
-Kamu Kuruluşları Gelirleri	24.543.422	37.230.311	+ 12.686.889
-Hazine Malları Kira Gelirleri	273.669.427	309.203.623	+ 35.534.196
-Muhtelif Gelirler	1.094.665.431	1.049.401.155	- 45.264.276
Mahalli Gelirler	32.804.043.155	39.623.207.312	+ 6.819.164.157
-Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	3.422.206.937	3.958.424.670	+ 536.217.733
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	72.451.744	-	- 72.451.744
TOPLAM:	36.298.701.836	43.581.631.982	+ 7.282.930.146
BORÇLANMALAR	1.164.789.402	-	- 1.164.789.402
Genel TOPLAM	37.463.491.238	43.581.631.982	(+) 6.118.140.744

1012/...

2- KÜMÜLATİF TAHSİLAT
OCAK-EKİM, 1990 DÖNEMİ

Gelirin Nevi	TAHMİNİ	FIİLİ TAHSİLAT	BAKİYE
	1990 Mali Yılı	OCAK-EKİM, 1990	
-Dolaysız Vergiler	133.595.900.000	126.357.300.097	7.238.511.103
-Dolaylı Vergiler	121.611.000.000	129.297.054.006	+ 7.586.054.006
-Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	44.005.015.000	30.244.010.075	13.041.796.125
-Cezalar ve Müsadereler	1.630.000.000	1.640.596.026	+ 10.596.026
-Kamu Kuruluşları Gelirleri	2.190.079.000	225.572.907	1.965.306.093
-Hazine Malları Kira Gelirleri	1.900.000.000	1.636.719.029	263.280.171
-Muhtelif Gelirler	8.712.042.260	7.702.061.705	1.010.780.433
Mahalli Gelirler TOPLAMI:	313.727.236.260	297.104.213.925	16.623.022.343
-Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	117.572.095.020	33.323.604.701	84.248.410.240
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	1.226.100.711	1.226.100.711	-
TOPLAM:	432.525.432.000	331.553.999.417	100.871.432.591
BORÇLANMALAR	110.050.624.203	44.572.203.977	65.478.420.226
Genel TOPLAM:	<u>542.576.056.211</u>	<u>376.226.203.394</u>	<u>166.349.852.817</u>

B-HARCAMALAR

1. GENEL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

A. EKİM, 1990 AYI

GENEL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>FİİLİ HARCAMALAR</u>
<u>Sivil Bütçe</u>	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>EKİM, 1990</u>
A) Cari Harcamalar	356.610.961.182	33.975.723.939
i- Personel Giderleri	186.141.050.500	15.925.345.480
ii- Diğer cari Giderler	41.550.677.180	2.650.820.872
iii- Transfer Giderleri	169.126.233.994	15.069.431.176
iv- Avans ve İmprest		330.117.311
B) Yatırım Projeleri	125.757.095.029	4.491.600.000
i- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	13.185.000.000	2.295.231.822
ii- T.C. yardımları ile Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	112.572.095.029	2.195.456.906
Sivil Bütçe Toplamı	522.576.056.211	30.457.412.647
C) Savunma Harcamaları	20.000.000.000	1.630.955.676
	<u>542.576.056.211</u>	<u>40.306.368.323</u>

1990 Mali Yılı Bütçesi Ekim Ayı Genel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilatlar Toplamı : 43.501.531.982

Harcamalar Toplamı : 40.306.368.323

(+) 3.275.263.659

B- OCAK-EKİM, 1990 DÖNEMİ
BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

GİDERLER	ÖDENEK	Fiili HARCAMALAR	ÖDENEK BAKİYESİ
	1990 Mali Yılı Bütçesi	1990 YILI OCAK-EKİM	
<u>Sivil Bütçe</u>			
A) Cari Harcamalar	396.818.961.182	331.123.278.165	65.695.683.017
i- Personel Giderleri	186.141.858.600	149.532.038.288	
ii- Diğer Cari Giderler	41.550.877.188	27.758.483.968	
iii- Transfer Giderleri	159.125.233.994	145.200.315.013	
iv- Avans ve İmprest		8.632.442.895	
B) Yatırım Projeleri	125.757.095.029	25.581.558.529	100.175.536.500
a) Mahalli kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	13.185.000.000	7.292.953.443	
i) Fiili Harcamalar		5.570.163.994	
ii) Avans		1.632.789.449	
b) T.C. Yardımları ile Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	112.572.095.029	18.378.605.086	
i) Fiili Harcamalar		18.014.123.336	
ii) Avans		364.481.750	
Sivil Bütçe Toplamı:	522.576.056.211	356.704.836.694	165.871.219.517
C) Savunma Harcamaları	20.000.000.000	19.521.366.700	478.633.300
	<u>542.576.056.211</u>	<u>376.226.203.394</u>	<u>166.349.852.817</u>

1990 mali Yılı Bütçesi Ocak-Ekim Dönemi Genel Bütçe Uygulama Sonucu doğan
Gelir/Gider Farkı:

Tahsilâtlar Toplamı: 331.653.998.417
Harcamalar Toplamı : 376.226.203.394
(-) 44.572.203.977

2- YEREL FİNANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

A- EKİM, 1990 AYI
BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u> <u>Giderin Nevi</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>Fiili</u> <u>HARCAMALAR</u>
	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>EKİM,1990</u>
A)Cari Harcamalar	395.592.860.471	33.935.538.450
i)Personel Giderleri	186.141.850.000	15.925.346.480
ii)Diğer Cari Giderler	41.550.877.188	2.650.828.872
iii)Transfer Giderleri	167.900.133.283	15.029.245.787
iv)Avans-İmprest		330.117.311
B)Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	13.185.000.000	2.296.231.822
	<u>408.777.860.471</u>	<u>36.231.770.272</u>

<u>FINANSMAN</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>Fiili TAHSİLAT</u>
<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>EKİM,1990</u>
-Mahalli Gelirler	313.727.236.268	39.623.207.312
-BORÇLANMALAR	95.050.624.203	-
TOPLAM:	<u>408.777.860.471</u>	<u>39.623.207.312</u>

1990 Mali Yılı Bütçesi EKİM Ayı Yerel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilatlar Toplamı: 39.623.207.312

Harcamalar Toplamı : 36.231.770.272

(+) 3.391.437.040

II) YEREL FİNANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

**B) OCAK-EKİM, 1990 DÖNEMİ
BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI**

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>HARCAMALAR</u>	
<u>GİDERİN NEVİ</u>	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>OCAK-EKİM, 1990</u>	<u>BAKIYE</u>
A) Cari Harcamalar	395.592.860.471	330.049.122.473	65.543.737.998
i) Personel giderleri	186.141.850.000	149.532.038.289	
ii) Diğer Cari Giderler	41.550.877.188	27.758.483.968	
iii) Transfer Giderleri	167.900.133.283	144.167.541.046	
iv) Avans-İmprest		8.591.059.170	
B) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	13.185.000.000	7.202.953.443	5.982.046.557
i) Fiili Harcama		5.570.163.994	
ii) Avans		1.632.789.449	
	<u>408.777.860.471</u>	<u>337.252.075.916</u>	<u>71.525.784.555</u>
	=====	=====	=====
<u>FİNANSMAN</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>Fiili TAHSİLÂT</u>	
<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1990 mali Yılı Bütçesi</u>	<u>OCAK-EKİM, 1990</u>	<u>Bakiye</u>
-Mahalli Gelirler	313.727.236.268	297.104.213.925	16.623.022.343
-BORÇLANMALAR	95.050.624.203	40.147.851.991	54.902.762.212
	<u>408.777.860.471</u>	<u>337.252.075.916</u>	<u>71.525.784.555</u>
	=====	=====	=====

1990 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Ekim Dönemi Yerel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan
Gelir/Gider Farkı:

Tahsilâtlar Toplamı 297.104.213.925
Harcamalar Toplamı 337.252.075.916

**T.C. YARDIMLARI VE İKRAZLAR İLE FİNANSE EDİLMESİ ÖNGÖRÜLEN
1990 MALİ YILI YATIRIM VE SAVUNMA BÜTÇESİNİN
OCAK-EKİM, 1990 DÖNEMİ UYGULAMA SONUÇLARI**

<u>I- FİNANSMAN</u>	<u>ÖNGÖRÜLEN</u>	<u>SERBEST BIRAKILAN OCAK-EKİM, 1990</u>
A) <u>YATIRIM PROJELERİ İÇİN</u>	<u>112.572.095.029</u>	<u>34.966.284.781</u>
a) Lefkoşa Mahreçli projeler için T.C.Yardımları	12.653.677.489	16.563.684.781
b) İKRAZ	15.000.000.000	
c) Ankara Mahreçli Projeler için T.C.Yardımları	78.918.417.540	18.402.600.000
B) <u>SAVUNMA İÇİN</u>		
T.C.Yardımları	20.000.000.000	16.760.000.000
	<u>132.572.095.029</u>	<u>51.726.284.781</u>

<u>II- HARCAMALAR</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>FİİLİ HARCAMALAR OCAK-EKİM, 1990</u>
A) <u>YATIRIM PROJELERİ</u>	<u>112.572.095.029</u>	<u>36.781.205.086</u>
a) Ankara Mahreçli	78.918.417.540	18.402.600.000
b) Lefkoşa Mahreçli	33.653.677.489	18.378.605.086
B) <u>SAVUNMA</u>	<u>20.000.000.000</u>	<u>19.521.366.700</u>
	<u>132.572.095.029</u>	<u>56.302.571.786</u>

OCAK-EKİM, 1990 DÖNEMİ UYGULAMA SONUÇLARI

Tahsilâtlar	51.726.284.781
Harcamalar	56.302.571.786
(-)	<u>4.576.287.005</u>

<u>A) T.C.Yardımları</u>	<u>Ocak-Eylül, 90</u>	<u>Ekim, 1990</u>	<u>Ocak-Ekim, 1990</u>
Lefkoşa Mahreçli Yatırımlar için	14.231.260.111	2.202.424.670.	16.563.684.781
Savunma için	15.084.000.000	1.576.000.000	16.760.000.000
	<u>29.365.260.111</u>	<u>3.958.424.670</u>	<u>33.323.684.781</u>

GENEL BÜTÇE UYGULAMALARI
1989 Mali Yılı Bütçesi ile 1990 Mali Yılı Bütçesi
OCAK-EKİM DEVRESİ
Fiili Harcamaları

Giderin Nevi	1989 Yılı Ocak Ekim Harcamaları	1990 Yılı Ocak-Ekim Harcamaları	Artış %
A- Sivil Bütçe Giderleri			
- Personel - Cari ve Transfer Harcamaları	169.489.155.783	331.123.278.165	%95
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları.	4.462.086.492	7.202.953.443	%61
- T.C. Yardımlarıyla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları.	13.531.284.327	18.378.605.086	%36
Toplam	187.662.526.602	356.704.836.694	%90
- Savunma Bütçesi Giderleri	10.855.495.783	19.521.366.700	%80
Toplam	198.338.022.385	376.226.203.394	%90
Genel Bütçe Açığı	(-) 31.009.530.489	(-) 44.572.203.977	%44

YEREL FİNANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI
1989 Mali Yılı Bütçesi ile 1990 Mali Yılı Bütçesi
OCAK-EKİM DEVRESİ
Yerel Kaynaklı Bütçe Uygulamaları

<u>Giderin Nevi</u>	<u>1989 Yılı Ocak-Ekim Harcamaları</u>	<u>1990 Yılı Ocak-Ekim Harcamaları</u>	<u>Artış %</u>
- Personel - Cari ve Transfer Harcamaları	165.901.071.352	330.049.122.473	%99
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları	4.642.086.492	7.202.953.443	%55
	<u>170.543.157.844</u>	<u>337.252.075.916</u>	<u>%98</u>
<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1989 Yılı Ocak-Ekim Fiili Tahsilatlar</u>	<u>1990 Yılı Ocak-Ekim Fiili Tahsilatlar</u>	<u>Artış %</u>
- Mahalli Gelirler	140.211.013.194	297.104.213.925	%112
- Yerel Bütçe Açığı	30.332.144.650	40.147.861.991	%32
	<u>170.543.157.844</u>	<u>337.252.075.916</u>	<u>%98</u>

- 1020 -

1989 MALİ YILI BÜTÇESİ İLE 1990 MALİ YILI BÜTÇESİ
OCAK-EKİM DEVRESİ
BÜTÇE GELİR TAHSİLATLARI

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1989 Mali Yılı</u>	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>ARTIŞ VEYA AZALIŞ %</u>
Yaysız Vergiler			
gelir Vergisi ve ahsi vergiler	34.913.172.188	76.443.575.428	
urumlar Vergisi	13.898.474.712	32.098.836.718	
ğierleri	<u>11.326.710.290</u>	<u>17.814.976.751</u>	(+) %110
laylı Vergiler			
thalâttan Alınan Ömrük Vergisi	51.482.960.707	110.869.677.963	
ğierleri	<u>5.108.576.834</u>	<u>18.428.176.843</u>	(+) %128
ergi Dışı Bütçe Gelirleri	16.837.974.026	30.244.018.875	(+) % 80
ezalar ve Müsadereler	941.871.416	1.640.596.826	(+) % 74
umu Kuruluşları Gelirleri	172.725.331	225.572.907	(+) % 31
izine Malları Kira Gelirleri	1.184.156.335	1.636.719.829	(+) % 38
htelif Gelirler	4.344.391.355	7.702.061.785	(+) %77
ihalli Gelirler Toplamı	<u>140.211.013.194</u>	<u>297.104.213.925</u>	(+) %112
..Yardımları	23.496.411.056	33.323.684.781	(+) % 42
leşmiş Milletler ve İncü Ülkelerden Sağlanan sancıl Yardımlar	<u>3.801.067.646</u>	<u>1.226.100.711</u>	(-) % 68
lam:	167.508.491.895	321.653.995.417	(+) % 98
ÇELANMALAR	31.009.530.489	44.572.203.577	(+) % 44
el Toplam:	<u>198.518.022.385</u>	<u>376.226.203.394</u>	(+) % 96

1021/..

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TAHMİN</u> 1990 Mali Yılı Bütçesi
1-DOLAYSIZ VERGİLER	
-Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	75.000.000.000
-Kurumlar Vergisi	40.000.000.000
-Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi (Geçmiş Yıl Vergisi)	4.000.000.000
-Veraset Vergisi	200.000.000
-Motorlu Araçlar ve Sürüş Ehliyetleri	8.763.600.000
-Taşınmaz Mal Tasarruf Vergisi	1.600.000.000
RESİM VE RUHSATLAR	
-Damga Resmi	3.000.000.000
-Ateşli Silâhlar Ruhsatı	125.000.000
-Avlanma Ruhsatı	25.000.000
-Gümrüksüz Eşya Satış Ruhsatı	9.000.000
-Sigara Satış Ruhsatı	5.000.000
-Alkollü İçkilerin Satış Ruhsatları	118.300.000
-Radyo-TV Ruhsatları	700.000.000
-Sair Resim ve Ruhsatlar	50.000.000
Program Toplamı:	<u>133.595.900.000</u> =====

1021 -

<u>FIİLİ TAHSİLAT</u>		
<u>1990 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>Artış Veya</u> <u>Azalış %</u>
76.443.575.428	34.913.172.188	(+) %119
32.098.836.718	13.898.474.712	(+) %131
5.022.397.818	3.011.956.782	(+) % 67
413.229.387	202.088.229	(+) %119
8.239.406.191	5.706.032.408	(+) % 44
-	-	
2.893.452.846	1.729.326.362	(+) % 67
139.227.000	125.049.770	(+) % 11
35.459.550	26.348.500	(+) % 35
9.000.000	9.000.000	-
1.128.750	1.536.540	(-) % 27
100.210.000	70.871.700	(+) % 41
755.955.760	315.981.800	(+) %139
175.509.449	128.518.127	(+) % 37
<u>126.357.388.897</u>	<u>60.138.357.190</u>	<u>(+) %110</u>
=====	=====	=====

1022/...

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TAHMİN</u> 1990 Mali Yılı Bütçesi	<u>FİİLİ</u> 1990 Mali Yılı OCAK-EKİM
2-DOLAYLI VERGİLER		
-İthalâttan Alınan GÜmrük Vergisi	112.000.000.000	110.869.677.963
-İthalât Vergisi (Posta)	1.000.000.000	761.816.202
-İthalât ve İhracat Rihtım Vergisi	5.000.000.000	16.145.023.266
-İstihsal Vergisi	347.400.000	16.653.900
-GÜmrüksüz Eşyalardan Özel Vergi	2.000.000.000	1.065.543.250
-Mütefferik	1.264.400.000	439.140.225
Program Toplamı:	121.611.800.000	129.297.854.806
	=====	=====
-VERGİ DIŞI BÜTÇE GELİRLERİ		
A- HARÇLAR		
-Mâhkeme Harçları	200.000.000	112.969.134
-Tapu ve Kadastro Harçları	6.800.000.000	6.036.820.393
-Kimlik Kartı Harçları	200.000.000	157.768.400
-Pasaport Harçları	800.000.000	554.056.206
-Şirket ve Ortaklıkları Kayıt Harçları	500.000.000	256.013.786
-Vergi Tahsilât Harçları	1.000.000	-
-İthalât ve İhracat Belgeleri harcı	150.000.000	56.005.320

TAHSİLÂT**1989 Yılı
OCAK-EKİM****ARTIŞ VEYA
AZALIŞ %**

51.482.960.707	(+) %115
304.897.610	(+) %150
3.811.812.427	(+) %324
19.156.410	(-) % 13
673.826.780	(+) % 58
298.883.607	(+) % 47
<u>56.591.537.541</u>	<u>(+) %128</u>

81.537.373 (+) % 39

3.783.372.844 (+) % 60

107.466.900 (+) % 47

374.509.494 (+) % 48

255.270.430 (+) %0.29

60.374.063 (-) % 7

	<u>TAHMİN</u>	<u>FİİLİ</u>
	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>1990 Yılı</u>
	<u>Bütçesi</u>	<u>OCAK-EKİM</u>
-Sair Harçlar	400.000.000	515.095.064
-İTEM Puan Satış Gelirleri	3.000.000	-
-HİZMET KARŞILIĞI ÜCRETLER		
VE SAİR GELİRLER		
-Telefon-Telgraf ve Telex Ücretleri	20.000.000.000	11.900.755.310
-Posta Hizmetleri ve Ücretleri	2.500.000.000	1.164.087.064
-Tiyatro, Spor ve Kültür Faaliyetleri Gelirleri	20.000.000	3.947.261
-Aşı ve Veteriner Ücretleri	50.000.000	33.634.110
-Orman-Fidan Odun Satış Gelirleri	-	-
-Tıbbi Tedavi ve İlaç Ücretleri	1.500.000.000	1.535.426.510
-Sayıştay Başkanlığı Murakabe Ücretleri	45.000.000	1.014.730
-Kooperatif Şirketler Murakabe Ücretleri	6.015.000	-
-Eski Eserler ve Müzeler Giriş Ücretleri	300.000.000	170.754.444
-Yurt Dışına Çıkış Ücretleri	2.000.000.000	1.805.711.500
-Gümrük ve Liman Fazla Mesai Ücretleri	3.000.000.000	1.763.686.942
-Ardiye	500.000.000	406.954.715
-Liman ve Gemi Ücretleri	2.600.000.000	1.433.013.337

<u>TAHSİLAT</u>	
<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>ARTIŞ VEYA</u> <u>AZALIS %</u>
294.286.160	(+) % 75
5.004.151.399	(+) % 136
873.009.731	(+) % 33
2.254.931	(+) % 75
21.078.870	(+) % 60
93.071.067	(-) % 100
746.904.445	(+) % 106
6.995.947	(-) % 74
117.474.843	(+) % 52
1.052.721.700	(+) % 72
976.950.206	(+) % 81
146.134.430	(+) % 178
1.245.600.112	(+) % 15

1024/...

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>FİİLİ</u>
	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>1990 Yılı OCAK-EKİM</u>
Deniz Ücretleri	600.000.000	104.139.084
Emtela ve Diğer Liman Gelirleri	100.000.000	62.596.521
Havacılık Konma ve Naklata Ücretleri	1.000.000.000	1.360.508.108
Havacılık Yer Hizmetleri Ücretleri	500.000.000	655.810.605
Harici Gelirleri	10.000.000	5.748.301
Diğer Gelirler	200.000.000	57.092.022
Program Toplamı :	<u>44.005.815.000</u>	<u>30.244.018.675</u>
<u>ALAR VE MÜSADERELER</u>		
<u>CEZALAR</u>		
Deniz Cezaları	400.000.000	541.561.838
Harici Cezaları ve Gecikme Cezaları	1.060.000.000	909.121.839
Emtela ve Liman Cezaları	100.000.000	111.790.547
Diğer Cezalar	40.000.000	58.157.802
<u>MÜSADERELER</u>		
Emtela Müsadereleri	30.000.000	19.864.700
Program Toplamı:	<u>1.630.000.000</u>	<u>1.540.596.026</u>

<u>TAHSİLATLAR</u>	
<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>ARTIŞ VEYA</u> <u>AZALIŞ %</u>
141.129.466	(+) % 30
59.229.785	(+) % 6
883.711.546	(+) % 54
451.509.316	(+) % 45
1.986.533	(+) %109
57.154.177	(-) %0.11
<u>16.837.974.026</u>	<u>(+) % 80</u>
289.126.732	(+) % 87
541.255.796	(+) % 66
50.295.090	(+) %122
42.006.178	(+) % 38
19.185.620	(+) % 4
<u>941.871.416</u>	<u>(+) % 74</u>

1025/...

Gelirin Nevi	TAHMİNİ	FİİLİ TAHSİLAT		ARTIŞ VEYA AZALIŞ %
	1990 Mali Yılı Bütçesi	1990 Yılı OCAK-EKİM	1989 Yılı OCAK-EKİM	
5- KAMU KURULUŞLARI GELİRLERİ				
-Güzelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri	250.000.000	78.517.325	66.831.359	(+) % 17
-Beyarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri				
-Devlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri	513.724.000	-	-	
-Tarımsal Donatım Servisleri Gelirleri	527.155.000	-	-	
-Elektrik Kurumu Gelirleri	800.000.000	147.055.502	105.893.972	(+) % 39
Program Toplamı	<u>2.190.879.000</u>	<u>225.572.907</u>	<u>172.725.331</u>	<u>(+) % 31</u>
6- HAZİNE MALLARI KİRA GELİRLERİ				
-Konut Kiraları				
-Dükkan Ev, İşyeri Kiraları	1.500.000.000	1.277.849.747	974.850.002	(+) % 31
-Tarla, Bahçe V.s. Kiralar				
-Gümrüksüz Eşya Satış Dükkanları ile Büfe Kiraları	400.000.000	350.870.002	209.290.333	(+) % 71
Program Toplamı	<u>1.900.000.000</u>	<u>1.636.719.829</u>	<u>1.184.156.335</u>	<u>(+) % 30</u>
7- MUHTELİF GELİRLER				
-Özel Emanet(SU) Hesabından İade	200.000.000	293.188.750	100.470.009	(+) %192

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TAHMİNİ</u> <u>1990 Mali Yılı</u> <u>Bütçesi</u>
-Emeklilik Yasası Gereğince Devlet Personelinin Katkısı	4.071.006.000
-Müteferrik	410.399.000
-İhtiyat Sandığı İadeleri	400.000.000
-Devlet Basımevi Gelirleri	400.000.000
-İmtihan harçları Gelirleri	63.631.000
-Emanete Alınan Paralar	3.127.005.300
-OTEM Gelirleri	40.000.000
Program Toplamı:	<u>8.712.842.268</u>
Mahalli Gelirler Toplamı	313.727.236.268
-Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	117.572.095.029
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	1.226.100.711
TOPLAM:	<u>432.525.432.000</u>
BORÇLANMALAR	<u>110.050.624.203</u>
Genel TOPLAM:	<u><u>542.576.056.211</u></u>

<u>Fiili TAHSİLAT</u>		
<u>1990 Mali Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>ARTIŞ VEYA</u> <u>AZALIS %</u>
2.853.050.336	1.530.600.473	(+) % 85
901.820.878	696.014.213	(+) % 30
243.726.176	250.697.040	(-) % 3
216.124.975	146.043.372	(+) % 40
37.511.800	27.792.950	(+) % 35
3.134.525.308	1.576.270.998	(+) % 99
22.005.482	8.413.500	(+) %162
<u>7.702.061.705</u>	<u>4.344.391.355</u>	<u>(+) % 77</u>
=====	=====	=====
297.104.213.925	140.211.013.194	(+) %112
33.323.604.781	23.496.411.056	(+) % 42
1.226.100.711	3.801.067.646	(-) % 68
<u>331.653.999.417</u>	<u>167.508.491.896</u>	<u>(+) % 98</u>
44.572.203.977	31.009.530.489	(+) % 44
<u>376.226.203.394</u>	<u>198.518.022.385</u>	<u>(+) % 90</u>

DÖNEM : II

YIL : I

CUMHURİYET MECLİSİ
18'inci Birleşim
13 Kasım 1990, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM :

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
 - (1) Birleştirilmiş 1990 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:32/1/90 ve Y.Ö.No:4/1/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Birleştirilmiş Yasa Tasarısına ilişkin Raporu.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:
 - (1) Off Shore Bankacılık Hizmetleri Yasa Tasarısı (Y.T.No25/1/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.